

1 ponedjeljak, 04.12.2006.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 ... Početak u 10.12h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim. Međunarodni
6 krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda. Izvolite sjesti.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo tajnice, molim Vas, najavite
8 predmet.

9 GOSPOĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je
10 predmet IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića*.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, počeli smo malo kasnije.
12 Bili smo zakazali da počnemo u 10.00h, u svakom slučaju, ali počinjemo još
13 kasnije iz jednostavnog razloga jer smo imali jedan kratak sastanak sa
14 doktorom Međunarodnog suda i još jednim funkcionerom, da bismo se pobrinuli
15 da je bezbjedno da danas radimo u ovoj sudnici, s obzirom da je otkrivena
16 bakterija *Legionella* u sistemu rashlađivanja ove institucije.

17 Rečeno mi je da su preduzete sve potrebne mjere tokom vikenda i,
18 premda će završni test biti obavljen u srijedu, dakle za dva dana, uvjereni
19 smo da je ova sudnica danas bezbjednija nego što je mogla da bude u četvrtak
20 ili petak. Dakle, to je situacija. Želio sam da vam prenesem tu informaciju,
21 a prepuštam svakome odluku da se povuče iz ove sudnice ako smatra ili želi
22 da tako nešto učini. Mi mislimo da možemo da nastavimo, ali govorimo samo u
23 svoje ime. Dakle, takva je situacija.

24 Znam da ima nekih preliminarnih pitanja, odnosno nekih pitanja o
25 kojima biste željeli da se pozabavite. Ima jedno pitanje koje je bolje da ja
26 sada pokrenem, jer inače ću ga kasnije zaboraviti.

27 Gospodine McCloskey, sjećate se kratke diskusije koju smo imali kada
28 smo Vam se obratili u vezi sa jednim od vaših podnesaka za zaštitne mjere za
29

30

1 jedan broj svjedoka, i rekli smo Vam da postoji razmimoilaženje između onoga
2 što Vi tražite i onoga što je ranije bilo odobreno. Vi ste onda podnijeli
3 revidirani aneks A, a posljednji stubac je taj u kome su konkretno navedene
4 zaštitne mjere koje sada tražite, tako da smo bili u mogućnosti da to
5 uporedimo sa prethodna dva predmeta, *Blagojević* i *Krstić*. Biće Vam drago da
6 znate da smo mi to provjerili, čak smo dva puta to provjeravali.

7 Pošto smo krajem prošle sedmice saznali ko će biti sljedeći svjedoci,
8 nakon što major Rutten završi sa svojim iskazom, otkrili smo sljedeće:
9 svjedok broj 70 - lako je objasniti šta se desilo - nakon što smo pogledali
10 Vašu revidiranu procjenu, Vi ste rekli: "Isto kao i u predmetu *Blagojević*".
11 U predmetu *Blagojević* ovaj svjedok je dobio pseudonim, ali on je bio svjedok
12 po pravilu 92bis, koji je svjedočio u predmetu *Krstić*, a u predmetu *Krstić*
13 on nije svjedočio samo pod pseudonimom, kao što piše u dodatku, revidiranom
14 dodatku A, već sam ustanovio da je on imao i tehničku izmenu lika. Tako da
15 mislim da je to situacija u kojoj je Tužilaštvo izmijenilo svoj vlastiti
16 zahtjev, jer to bi, prema Vašem zahtjevu, značilo da naša odluka izmijeni
17 zaštitne mjere koje su se odnosile na ovu osobu, a mi moramo to da
18 ispravimo, moramo to da ispravimo.

19 I isto se odnosi na svjedoka broj 80. Ponovo, Vi ste rekli: "Isto kao
20 u predmetu *Blagojević*". U predmetu *Blagojević* on je zaista imao samo
21 pseudonim ali, ponovo, ovo je bio svjedok po pravilu 92bis i ja sam
22 ustanovio da je u predmetu *Krstić* on imao ne samo pseudonim, već i tehničku
23 izmjenu lika i glasa. Prema tome, moramo i to ispraviti.

24 Nije mi potreban odgovor s Vaše strane, ja sam siguran da ćete Vi to
25 potvrditi i ponovo nas o tome obavijestiti, možda kasnije danas, tako da mi
26 možemo donijeti usmenu odluku kojom ćemo izmijeniti našu raniju pismenu

27
28
29
30

1 odluku, jer u odnosu na svjedoke 70 i 80 mi smo samo identifikovali
2 pseudonime i ništa drugo.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući.
4 Gospodin Nicholls je identifikovao taj problem sa svjedokom broj 70, koji je
5 naš sljedeći svjedok, kao što znate. Mislim da je on to pomenuo advokatu
6 Odbrane i želim, dakle, odmah da potvrdim ovo što ste rekli. Mi zaista
7 cijenimo to što ste Vi to identifikovali, a i svjedok je rekao da želi da
8 ima takve zaštitne mjere.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala Vam. Ja sam radio na
10 osnovu pretpostavke da se on nije odrekao prethodnih zaštitnih mjera. Ako
11 griješim, jer riječ je o mojoj pretpostavci, Vi ćete me o tome obavijestiti.

12 U redu. Koliko sam shvatio, neki od vas žele da se obrate Vijeću.
13 Gospodine Bourgon, dobrodošli natrag na suđenje.

14 G. BOURGON: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine
15 predsjedavajući. Dobro jutro sudijama. Dobro jutro mojim kolegama s druge
16 strane sudnice. Časni Sude, mi smo imali priliku da pogledamo zahtjev
17 Tužilaštva za zaštitnim mjerama koji je uložen 28. novembra i preliminarna
18 briga koja se kod nas javlja je da, želeći da se izbjegnju bilo kakva
19 odlaganja u postupku, mi nemamo nikakvih prigovora na to da svjedok 70
20 svjedoči pod zaštitnim mjerama. Ali, rekavši to, gospodine predsjedavajući,
21 ja sam sada u poziciji da potvrdim u ime svih timova Odbrane da je podnesak
22 Tužilaštva, podnesen 28. novembra, pokrenuo određene zabrinutosti među
23 timovima Odbrane kojima želimo da se pozabavimo, i to bez odlaganja.

24 Shodno tome, gospodine predsjedavajući, riječ je o trostrukom
25 odgovoru Odbrane. Uz Vašu dozvolu, ja bih prvo želio da skrenem pažnju na
26
27
28
29
30

1 neke opšte principe koje bi trebalo poštovati kada Vijeće treba da donosi
2 odluku o tome da li će odobriti zaštitne mjere.

3 Drugo, moji uvaženi kolege koji zastupaju optužene Miletića i Bearu,
4 će se pozabaviti konkretnim aspektima tog podneska Tužilaštva; a treće,
5 Odbrana će uložiti pismeni odgovor u vezi s tim i dostaviti ga Pretresnom
6 vijeću.

7 Uz Vašu dozvolu, gospodine predsjedavajući, ja ću sada početi sa tim
8 opštim principima.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinjavam se -

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Praksa koju smo mi ovdje usvojili je
11 da pokušamo da izbjegnemo, što je više moguće, da trošimo vrijeme naših
12 zasjedanja da bismo se bavili proceduralnim pitanjima koja nisu najhitnije
13 prirode. Tako, kada sam ja sugerisao da vi iznesete svoje argumente, želio
14 sam da to bude u pismenom obliku, a onda, ako je potrebno, ako je nužno,
15 možemo u što kraćem vremenskom periodu da se pozabavimo i usmeno tim
16 argumentima.

17 Gospodine Bourgon, ukoliko to nije hitno, svjedok sada čeka u
18 prostoriji za svjedoke. Ovo je njemu vjerovatno posljednji dan koji ima na
19 raspolaganju da bi svjedočio prije nego što bude ponovo pozvan na svoju
20 dužnost. Vi niste bili ovdje prošle sedmice, ali mi smo se zaista borili da
21 postignemo da on ostane ovdje do ponedjeljka, kako bi završio sa svojim
22 iskazom.

23 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući, ja u
24 cijelosti to shvatam. Mi ćemo se potruditi da i te opšte principe uključimo
25 u svoj pismeni odgovor, ali mislimo da je u ovom trenutku važno za nas da
26 naznačimo barem neke konkretne stvari kojima smo se bavili u odnosu na

27
28
29
30

1 podnesak Tužilaštva, i pozivam gospodina predsjedavajućeg da dozvoli mom
2 kolegi koji zastupa gospodina Bearu.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, mi smo Vas
4 zamolili da ne trošimo vrijeme ovog zasjedanja. Već smo počeli u 10.00h,
5 nismo počeli ni tačno u 10.00h, i svjedok mora da završi danas, a svjedok je
6 danas ovdje jer smo mi odlučili da dozvolimo svakom timu Odbrane onoliko
7 vremena koliko mu je trebalo da bi primjereno unakrsno ispitivao ovog
8 svjedoka.

9 Da, gospodine Ostojić?

10 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine
11 predsjedavajući, časni Sude. Mislim da je došlo do zabune zato što je Vijeće
12 pozvalo Odbranu da pokrene to pitanje u ponedjeljak ujutro. Prošle sedmice je
13 to urađeno i mi smo to željeli da uradimo, ali mi možemo da sačekamo da se
14 završi sa ovim svjedokom i onda možemo da pokrenemo to pitanje, kada je to
15 primjereno. Ja shvatam zabrinutost Vijeća, mi možemo da zadržimo svoje
16 argumente i da ih iznesemo kada Vijeće bude smatralo to primjerenim.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ne, ne, ne. Vijeće Vam je reklo
18 sljedeće, gospodine Ostojiću: pošto smo mi pod pritiskom vremena i pošto
19 jedan konkretan svjedok treba da počne sredinom sedmice, u utorak ili
20 srijedu najkasnije, mi smo tražili od vas da nam, ako je moguće, date
21 zajednički odgovor do danas ili prošlog petka, a pošto nismo zasjedali, onda
22 pismeno ili danas. I niko od vas nije uložio prigovor na to, a ako ulažete
23 prigovor na to, još uvijek imate vremena da to uradite do danas.

24 Drugim riječima, mi želimo da nam date svoj odgovor napismeno i
25 tražićemo da to uradite danas, a pošto nema nikakvih prigovora na svjedoka
26 broj 70, možemo da odložimo to do sutra. Međutim, nemojte da više trošimo
27
28
29
30

1 vrijeme ovog zasjedanja, jer ideja je bila da znamo da li vi ulažete
2 prigovor ili ne, pošto u prošlosti niste ulagali prigovor na takve zahtjeve.

3 Gospođu Fauveau, koliko sam shvatio, Vi želite da pokrenete neko
4 pitanje?

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Ja ću takođe da
6 podnesem svoj pismeni odgovor, kao i moje kolege.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na Vašoj saradnji. Ko je
8 bio treći? U redu.

9 Da, hvala, gospodine McCloskey. Gospodine Thayer, da li možemo sada
10 uvesti svjedoka? Molim da se svjedok uvede u sudnicu.

11 [Svjedok je ušao u sudnicu]

12 SVJEDOK: JOHANNES HENDRIKUS ANTONIUS RUTTEN [nastavak]

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, majore.

14 SVJEDOK: [simultani prevod] Dobro jutro.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro došli natrag na suđenje. Sada
16 ćemo nastaviti sa Vašim unakrsnim ispitivanjem. Nadamo se da ćemo danas i
17 završiti. Gospodin Lazarević Vas je unakrsno ispitivao u trenutku kada smo
18 morali da prekinemo sa radom, prošlog četvrtka. Gospodine Lazareviću,
19 izvolite nastavite.

20 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Dobro jutro.

21 Unakrsno ispituje g. Lazarević: [nastavak]

22 [Svjedok odgovara putem prevodioca]

23 P: Dobro jutro, majore.

24 [na B/H/S-u] Kada smo prekinuli zasedanje u prošli četvrtak, stali
25 smo kod događaja na livadi, kada kažete da ste pronašli devet tela, pa bih
26 sad hteo da nastavimo sa ispitivanjem u vezi sa nekim od tih događaja.

27

28

29

30

1 U Vašoj izjavi ste pomenuli da se, na toj livadi gde ste bili,
2 nalazio i određeni broj dokumenata. Sećate li se toga?
3 O: Da.
4 P: Da li ste Vi pogledali ta dokumenta, Vi lično?
5 O: Vidio sam neka dokumenta koja je pokupio vodnik, viši vodnik, ali
6 nisam ih ja izbliza pogledao.
7 P: U redu, a možete li nam reći koliko je bilo dokumenata, prema
8 Vašem najboljem sećanju?
9 O: Nisam brojao.
10 P: Da li ste možda videli da li je na njima bilo fotografija?
11 O: Bilo je isprava na kojima su bile fotografije, to je ono što sam
12 vidio, a ne sjećam se da li je bilo i dokumenata bez fotografija. Kao što
13 sam već rekao, ja ih nisam detaljno pregledao.
14 P: A da li ih je možda Koster pogledao malo detaljnije od Vas?
15 O: Moguće, ali ja sam tražio od vodnika van Schaika da to pokupi. On
16 ih je držao u svojim rukama i on ih je bolje vidio od mene.
17 P: U redu. Ako kažete da su to, po Vašem sećanju, bile
18 identifikaciona dokumenta, da li ste možda uporedili ta dokumenta sa telima
19 koja ste, kažete, pronašli na livadi?
20 O: Kao što sam već rekao, ja ih nisam pogledao pažljivo, to je nešto
21 što je uradio vodnik, tako da ja ne mogu da kažem da sam ja kasnije to
22 upoređivao sa ljudima koji su ležali na toj livadi.
23 P: U redu. I, naravno, onda možemo zaključiti da Vi ne znate pouzdano
24 da li ta dokumenta pripadaju ljudima koje ste našli na livadi, nekom od tih
25
26
27
28
29
30

1 devet tela?

2 O: Ne mogu to ni negirati, niti zaključiti isto što ste Vi rekli.

3 P: Upravo tako. U jednom trenutku ste Vi začuli pucanj i krenuli ste
4 sa te livade i, tokom odlaska, van Schaik je bacio ta dokumenta usput, je li
5 tako bilo?

6 O: Bilo je još pušćane vatre, ali mislim da ova stvar koju ste Vi
7 rekli za starijeg narednika je tačna.

8 P: Tako. I, kol'ko sam ja video iz Vaše izjave - to je taj dokaz
9 3D37, na strani 4, poslednji pasus - Vi ste rekli da ste Vi rekli van
10 Schaiku da baci dokumente, jer ste se plašili za vašu bezbednost. Je li
11 tako?

12 O: Tako je.

13 P: Međutim, u *debriefingu* koji je dat Kraljevskoj vojsci Holandije 6.
14 septembra 1995. godine - to je 3D42, na strani 3, drugi pasus engleske
15 verzije - kažete da je van Schaik sam bacio dokumenta jer se on uplašio. Šta
16 je od toga tačno? Jeste mu Vi naredili da baci ili je on to uradio sam, jer
17 se uplašio?

18 O: U takvoj situaciji stvari se dešavaju simultano. Ja sam mu rekao,
19 ali vjerovatno je on sam isto to pomislio, da bi nam se tako nešto moglo
20 desiti. Dakle, isto ono što sam i ja pomislio. Mi smo bili u istoj jedinici
21 i onda ne morate da kažete mnogo jedan drugom da biste znali šta treba da se
22 uradi.

23 P: Da. I dalje ste naveli da ste se vratili u bazu tako što ste
24 pomagali da se nose nosila. Sećate se toga?

25 O: Da, sjećam se.

26

27

28

29

30

1 P: Možete li mi sad reći, gde ste naišli na ta nosila?

2 O: Mi nismo naišli na nosila. Bilo je mnogo vojnika iz Holandskog
3 bataljona koji su pomagali ljudima kroz tu blokadu, ljudima koji su bili
4 ranjeni, i oni su radili tu pored puta, naše sanitetsko osoblje. I u tom
5 trenutku kada smo ih vidjeli, onda je nama bilo lakše, kao pripadnicima
6 Holandskog bataljona, da im pomognemo i da im tako olakšamo da se probiju
7 kroz blokadu.

8 P: U redu. Možda je to bilo, ovaj, i pogrešno pitanje, možda je i
9 prevod bio, ovaj, neodgovarajući. Ja nisam ni rekao da ste vi našli negde
10 neka prazna nosila ili tako nešto. Mislio sam, gde ste naišli na te... ta lica
11 koja su bila sa nosilima, kojima ste se vi priključili da bi stigli do baze,
12 u odnosu na bazu? Koliko daleko od baze, otprilike?

13 O: To je bilo na drugoj strani ta četiri oklopna transportera koji su
14 blokirali put, i to je bilo možda nekoliko stotina metara, možda 200 metara,
15 i to je bilo odmah pored puta koji je vodio do te blokade napravljene sa
16 četiri oklopna transportera koji su tamo stajali.

17 P: Da, hvala Vam. Mislim da će, da je to, ovaj... otprilike dosta
18 detaljan opis. Znači, 200 metara dalje od oklopnih transportera, ali u
19 pravcu suprotnom od baze, je li tako?

20 O: Da, tako je.

21 P: Jesu li ta nosila kojima ste se priključili imala točkove?

22 O: Ne, to su bila nosila koja su nošena.

23 P: Ali su to bila nosila koja pripadaju *DutchBat*-u, je l' tako?

24 O: Da, u pravu ste.

25 P: A ko je nosio ta nosila kada ste se vi priključili njima? Jesu li
26 to nosili holandski vojnici?

27

28

29

30

1 O: Više je bilo holandskih vojnika, ali bilo je i nekih pripadnika
2 "Ljekara bez granica".

3 P: U redu, a ko je bio na nosilima? Je l' bilo neko lice, ili su bila
4 prazna nosila?

5 O: Bilo je nekih osoba na nosilima. Ustvari, bila je jedna osoba na
6 nosilima.

7 P: Je l' to bio pripadnik *DutchBat*-a možda, ili neko, ili je to bio
8 Vama nepoznato lice? U civilu, uniformi? Možete li nam reći malo više o tom
9 licu?

10 O: Bio je neko u civilnoj odjeći, jedan od pripadnika muslimanskog
11 stanovništva koje je bilo oko tog područja, oko te remize za autobuse.

12 P: I Vi ste, praktično, pomagali da to lice do... bude doneto do
13 holandske baze. Je li ono i uneto u holandsku bazu?

14 O: Ne, mi smo donijeli tu osobu blizu perionice automobila, jer to je
15 bilo mjesto u Holandskom bataljonu gdje je u tom trenutku bilo stacionirano
16 sanitetsko osoblje.

17 P: I tu ste ostavili to lice. Šta ste dalje radili? Da li ste sa tim
18 nosilima otišli do baze, ili ste ostavili i nosila, pa otišli sami do baze,
19 vas trojica? Kako se to završilo?

20 O: Ostavili smo nosila na tom mjestu, blizu perionice automobila, sa
21 sanitetskim osobljem. Oni su se pobrinuli za tu osobu koja je bila na
22 nosilima, a ja sam se vratio u pravcu baze i tamo sam se sreo sa
23 potpukovnikom Karremansom, koji je takođe bio blizu te blokade sa oklopnim
24 transporterima.

25 P: U redu. I samo još jedno pitanje u vezi sa ovim: odakle su nosili
26 to lice? Možete li mi reći odakle je to lice nošeno, pa kad... pa ste se vi
27
28
29
30

1 pridružili?

2 O: Ne mogu to konkretno reći jer ne znam. Mi smo jednostavno naišli
3 na ta nosila i mi smo im se priključili da im pomognemo.

4 P: Hvala. Hteo bih sad da pređemo na jednu drugu temu.

5 Vi ste svedočili u predmetu *Krstić*, 5. aprila ove godine, i Vaše
6 svedočenje iz tog predmeta je uvršteno kao dokaz i u ovom predmetu. Na
7 strani 2121 transkripta iz predmeta *Krstić*, navod... naveli ste da su Vam
8 tokom dana -

9 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod]: Stranica 2121; ustvari, izvinjavam
10 se, to je stranica 2121. I ovde se kaže "ove godine", a riječ je o aprilu
11 2000. To je ispravka za transkript.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

13 G. LAZAREVIĆ: [na B/H/S-u]

14 P: No, u svakom slučaju, tamo ste svedočili o tome da Vam je tokom
15 dana srpski vojnici pretili da morate da predate oružje, uređaj za vezu i
16 Vaš pancir. I tada ste naveli:

17 [simultani prevod] "U tom trenutku dolazili su autobusi. Nama su
18 prijekali i ja sam u prvom trenutku morao da dam svoje oružje i pancir i
19 ostatak mojih stvari."

20 [na B/H/S-u] I na sledećoj strani transkripta opisujete okolnosti pod
21 kojivama je... Vam je oduzeta oprema. I, opisujući to, rekli ste:

22 [simultani prevod] "Usmjerio je svoju pušku u moj potiljak i rekao:
23 'Treba mi Vaš komplet za radio vezu, sada.'"

24 [na B/H/S-u] Sećate li se Vašeg svedočenja u predmetu *Krstić*, u vezi
25 sa ovim događajima? Jeste li imali prilike da pogledate taj transkript tokom
26 pripreme?

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Hvala lepo. I razlog zbog koga ste Vi tom prilikom predali Vaše
3 oružje i opremu je bio taj što je taj vojnik uperio pištolj u Vas. Je li to
4 bio razlog što ste odlučili da predate oružje i opremu?

5 O: Vojnik je nešto ranije bio takođe sa mnom, taj vojnik. Kada sam
6 morao da predam svoju opremu - naime, rekao mi je da moram predati svoju
7 opremu - a ja sam rekao: "Obrati se svom komandantu, jer ja neću da imam
8 nikakvog posla s tobom." A kasnije je došao komandant sa istim tim vojnikom
9 i rekao: "Predajte svoje stvari i Vaš uređaj za radio-komunikaciju, itd." Ja
10 sam to odbio i okrenuo sam mu leđa, a onda je on usmjerio pištolj u mene i
11 kada sam se ponovo okrenuo, vidio sam da je pištolj usmjeren u mene. I rekao
12 sam: "U redu." A taj vojnik je već bio uzeo moje stvari i prije toga sam
13 imao samo par sekundi, zbog toga sam se i okrenuo, jer možete poslati poruku
14 bataljonu ili barem drugoj četi, da me drže i da me tjeraju da predam svoje
15 stvari.

16 P: U redu. Moje pitanje je, u suštini, daleko jednostavnije i mislim
17 da zahteva daleko manje objašnjenje: Da li je razlog što je na Vas bila
18 uperena... to što je o... na Vas bilo upereno oružje predstavljalo ozbiljnu
19 pretnju, i to je bio razlog zbog koga ste predali Vaše oružje i opremu?

20 O: To je bila ozbiljna prijetnja, jer po prvi put kad je vojnik bio
21 sa mnom, ja sam mogao da ga pošaljem odatle, da ga otjeram, ali drugi put,
22 kada je u mene usmjeren pištolj, on je već bio napunjen, metak je bio u
23 pištolju.

24 P: U redu. Znači, mogu da shvatim da je razlog što ste u jednom
25
26
27
28
29
30

1 trenutku ipak odlučili bio to što je z... u Vas bila... upereno oružje i da ste
2 to shvatili kao ozbiljnu pretnju?

3 O: Da.

4 P: Hvala lepo. E, sada bih hteo da Vam skrenem pažnju na jedan raniji
5 događaj, gde govorite o do... o događajima koji su se desili nešto pre ovog
6 događaja o kome smo sad razgovarali. O tome ste svedočili na strani 2119,
7 red 6 do 9, i govorili ste o prvom incidentu između Vas i grupe srpskih
8 vojnika i, na toj strani koju sam citirao, navodite sledeće:

9 [simultani prevod] "Zgrabio sam svoje oružje. Usmjerio sam u Srbe i
10 tada su pustili moje osoblje kako bi moglo da mi se vrati."

11 [na B/H/S-u] Dakle, u jednom trenutku koji prethodi ovom događaju, Vi
12 ste uperili Vaše oružje u srpskog vojnika. Sećate li se toga?

13 O: Da, sećam se.

14 P: I složićete se sa mnom da je pretnja oružjem, tako što se uperi u
15 nekoga, istog intenziteta bez obzira da li se radi o pripadniku Holandskog
16 bataljona ili srpskom vojniku?

17 O: Sada ovde navodite situaciju koja je drugačija, jer događaj o kome
18 Vi govorite odigrao se ranije tog dana i to je bilo, ne samo zato što su oni
19 pljačkali našu opremu i naš pokvareni autobus koji je bio u remizi, već su
20 takođe - a ja sam dva svoja vojnika poslao zato što su pljačkali naše lične
21 stvari - i ta dva vojnika su bila zadržana. I u tom trenutku otvorena je
22 vatra sa brda ka autobusu i došlo je do izvesne panike koju su osetili ta
23 dva srpska vojnika koji su tamo pljačkali.

24

25

26

27

28

29

30

1 I u tom trenutku sam ja video, ja sam uperio oružje ka njima, ka tim
2 srpskim vojnicima, bio sam na razdaljini i rekao sam svim ljudima moraju da
3 odu /prevod engleskog transkripta: "I čim sam to vidio, otišao sam prema
4 njima držeći svoje oružje upereno prema srpskim vojnicima na određenoj
5 razdaljini i rekao sam im da moraju da puste moje ljude..."/ jer su koristili
6 moje ljude kao zaštitni štit. I u tom trenutku sam ja, dakle, intervenisao i
7 uperio oružje ka Srbima. Da, to je tačno.

8 P: Da, ja znam, i to postoji u Vašem svedočenju u predmetu *Krstić*,
9 kako se taj događaj odigrao. Ja Vam sam skrećem pažnju na činjenicu da ste u
10 jednom trenutku Vi uperili Vaše oružje u pravcu srpskog vojnika. I pitao sam
11 Vas: da li je i to bila jednako pretnja za njihovu bezbednost, kao i
12 trenutak kada su oni uperili na Vas oružje?

13 O: Kao što sam već rekao, to je bila jedna potpuno drugačija
14 situacija.

15 P: U redu, ja Vam samo sugerišem koji je mogao biti najočigledniji
16 razlog zbog koga ste Vi bili razoružani. Međutim, nisu svi pri... predstav...
17 pripadnici *DutchBat*-a bili tada razoružani. Vi dobro znate da, recimo,
18 poručnik Koster nikada nije predao svoje oružje. Sećate se toga? On je imao
19 svoju pušku sa sobom.

20 O: To je tačno, ali on je bio na putu pored puno kamera, a ja sam bio
21 pored remize za autobuse, tako da je na našoj strani bilo puno poteškoća, a
22 ja nisam bio jedini oficir koji je bio razoružan. Moja cela grupa je bila
23 razoružana, kao i neki drugi pripadnici Holandskog bataljona koji su takođe
24 bili razoružani tokom narednih nekoliko sati.

25 P: Da, ali ćete se takođe složiti da mnogi nisu bili rao... razoružani.
26 Takođe govorim o pripadnicima *DuchBat*-a. Ja samo pokušavam da ustanovim koji
27 bi mogô biti razlog da su neki bili razoružani, neki ne, i sugerišem Vam da
28 je to bilo upravo razlog, što ste pokazali pretnju prema srpskim vojnicima.

29
30

1 Hteo bih sad samo da ovo lociramo vremenski. To se dešava 12. jula,
2 je li tako?

3 O: Da, u pravu ste.

4 P: Dakle, taj događaj, kada je Vama oduzeto oružje, da li se do... to...
5 /problemi sa zvukom/ vremenski samo gledano, pre dolaska generala Mladića
6 ili nakon dolaska generala Mladića?

7 O: Nakon njegovog dolaska.

8 P: Znete, u vezi sa ovim postoji video snimak koji je ovde uvršten
9 kao dokaz, i to je dokazni predmet tužilac /sic/, P02047. I na tom snimku -
10 sad, ja ću se truditi da prevaziđemo neke tehničke probleme koje sad imamo,
11 trebaće malo vremena da moj *case manager* pri...priđe - vidi se veliki broj
12 holandskih vojnika sa oružjem. Da li ste Vi svesni toga? Želite li možda da
13 pogledamo to zajedno?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako Vi želite da to pogledamo, onda
15 dajte da pogledamo. Vi ga pitate da li bi želeo ili ne -

16 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da je rekao da se seća, ali... Ne,
17 možemo to da pogledamo.

18 Čini se da imamo izvesnih poteškoća.

19 Mislim da smo spremni da se to vidi na ekranu.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Lazareviću, da Vam
21 pomognem. Ukoliko je svrha svega ovoga da dobijete potvrdu svedoka da je
22 tačno da, u tom datom vremenskom trenutku o kome Vi govorite, je bilo više
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pripadnika Holandskog bataljona koji su nosili oružje, možda biste mogli da
2 mu direktno postavite to pitanje, a on će Vam reći da li se slaže s time ili
3 ne, tako da u tom slučaju onda neće biti potrebno da pogledamo video snimak.

4 Izvolite, gospodine Thayer.

5 G. THAYER: [simultani prevod] Ne želim da usporavam stvari, ali ako
6 imamo vremena, onda možemo putem *Sanctiona* da to pogledamo, taj video
7 snimak, a na osnovu spiska dokaznih predmeta mi znamo koji video snimak
8 gospodin Lazarević želi da pogledamo.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Thayer. Možda bi
10 gospodin Lazarević mogao da nam kaže da li želi da tako postupimo ili ne.

11 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Možda bi bilo najbolje da pitamo
12 svedoka da li može da potvrdi da je više pripadnika Holandskog bataljona u
13 to vreme bilo naoružano. A ne, vidim da je u redu, mislim da možemo sad to
14 da pogledamo.

15 [Gleda se video-snimak]

16 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] To je ono što sam hteo da pokažem
17 svedoku.

18 P: [na B/H/S-u] Gospodine, ovo je snimak koji je *Reuters* emitovao. I
19 hronološki, kako je prikazan, dešava se nakon dolaska generala Mladića. A,
20 prema Vašem svedočenju, znači, nakon toga što je Vama i Vašoj grupi oduzeto
21 oružje. Da li ste sada videli brojne pripadnike Holandskog bataljona koji su
22 naoružani?

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer?

24 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, uz dužno poštovanje, mislim
25 da svedok to nije izjavio. Rekao je da je razoružan nakon što je general
26 Mladić došao.

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, to je ono što je rekao.

2 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Onda se ja izvinjavam. U redu.

3 P: [na B/H/S-u] Dakle, moje pitanje je: videli ste veliki broj
4 pripadnika *DutchBat*-a koji su naoružani, i to je vreme kada je tu general
5 Mladić i nakon njegovog dolaska?

6 O: To je tačno.

7 P: I da se ne bi dalje zadržavali na ovoj temi, samo da ka... možemo li
8 konstatovati da su neki bili na... razoružani, ali da je veliki broj bio koji
9 je ostao i dalje sa svojim oružjem i opremom?

10 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da je potrebno da
11 imamo tačan vremenski okvir kako bi ovo pitanje bilo smisljeno za zapisnik.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Čini se da sve vreme govorite o
13 -

14 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Dvanaestom.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Da li biste mogli biti
16 konkretniji u vezi vremena? Ja pretpostavljam da svi nisu bili razoružani u
17 isto vreme, tako da je potrebno da budete specifični, konkretni. Čini se da
18 se koncentrišete na period nakon dolaska Mladića.

19 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, mogu to da razjasnim sa
20 svedokom. To je već i u zapisniku u predmetu *Krstić*, kada je rekao da je to
21 bilo negde oko podneva, da je tada video generala Mladića i, dakle, to je
22 bilo negde oko 12 ili 1 popodne.

23 P: [na B/H/S-u] Da li govorimo, svedoče, o istom vremenskom periodu
24 sada? Znači, o trenutku kad ste Vi videli generala Mladića oko 12 sati, kad
25 je bio tu gde ste se Vi nalazili, i nadalje u narednih sat ili dva?

26

27

28

29

30

1 O: Da. Manje-više govorimo o istom vremenskom periodu. Da li bih na
2 ekranu mogao ponovo da imam tekst, molim? A hvala, evo u redu je. Već je
3 urađeno.

4 P: Hvala lepo. Preći ćemo sada na jednu drugu temu.

5 Prošlo je dosta vremena od događaja u Srebrenici. Možemo li se
6 generalno složiti da je Vaše sećanje o događajima u Srebrenici bilo bolje
7 neposredno nakon tih događaja nego što je bilo 2000. ili sada, 2006. godine?

8 O: Uopšteno, da. To se može reći.

9 P: 1995. godine niste mogli da opišete kako je izgledao komandant te
10 jedinice koja Vas je zarobila jer, rekli ste, nisu os... nosili nikakve
11 oznake. To se nalazi u upitniku koji ste popunjavali 1995. godine. Sećate li
12 se toga?

13 O: Koliko se ja sećam, nisam bio upitan da li sam poznavao ili ne ko
14 je komandant, već sam bio upitan da li sam znao koja je to jedinica bila i,
15 ukoliko sam znao, da li sam znao koje jedinice su dejstvovala u enklavi. I
16 to je bilo pitanje na koje je dat taj odgovor.

17 P: Vrat ćemo se, naravno, ponovo na to. A u Vašem... u zapisniku u
18 predmetu *Krstić*, na strani 2123 transkripta, rekli ste da je bio Kapetan
19 Mane, tako ste ga imenom nazvali, koji je rekao da možete da se vratite u
20 bazu, nakon što ste neko vreme proveli razoružani, i da su Vas dva vojnika
21 otpratila do baze.

22 Gospodine Rutten, činjenica je da Vi ime Kapetana Maneta prvi put
23 pominjete 5. aprila 2000. godine, u predmetu *Krstić*, je li tako? Ja sam
24 pažljivo pogledao Vaše izjave, Vaše *debriefinge* i ostalo, i ime Kapetana

25

26

27

28

29

30

1 Maneta se nije pomenulo nigde do predmeta *Krstić*. Možete li to potvrditi?

2 O: Moguće je, ali Kapetana Maneta su ranije bile pomenule druge
3 kolege tokom tih dana u enklavi, a razlog zašto to nije u više upitnika ili
4 izveštaja, to ne znači da Kapetana Maneta nikada ja nisam bio pomenuo, ili
5 moje kolege. Jednostavno, nije bilo postavljeno pitanje u vezi njega.

6 P: Ali da li je to odgovor na moje pitanje? Moje pitanje je da li ste
7 ga Vi pomenuli. Ostavimo sad za trenutak po strani svedočenja ostalih
8 pripadnika *DutchBata*.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislím da Vam je upravo odgovorio.

10 G. LAZAREVIĆ: OK.

11 P: I, ako pogledamo taj predmet, 3D40 - on se ta... pod tim brojem
12 nalazi ovde u sistemu - a to je upitnik koji sis... je MKSJ dao da popune svi
13 pripadnici snaga UN, kažete na 1. i 2. strani ovog... ste bili zarobljeni od
14 strane vojske bosanskih Srba i rekli ste da su ovi vojnici rekli da
15 pripadaju specijalnim policijskim snagama vojske, te da ne možete da opišete
16 kako je izgledao komandant, jer ovi vojnici nisu rekli svoja imena, niti su
17 nosili oznake.

18 PREVODILAC: Prevodioci mole da čitate malo sporije.

19 G. LAZAREVIĆ:

20 P: Takođe ste rekli da niste bili fizički napadani ni maltretirani.
21 Sećate li se toga?

22 O: Da, sećam se.

23 P: I ostajete li pri tome?

24 O: Oni su pitali nešto drugo u tom upitniku, a ne ono što mislim da
25 me Vi sada pitate. Možete li mi, molim Vas, ponovo postaviti svoje pitanje?

26

27

28

29

30

1 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Možda bi bilo mnogo bolje da svedok
2 pogleda sam dokument. To je 3D40.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na kojoj je to stranici?

4 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Mislim da je to sledeća stranica.
5 Ali možda bi bilo bolje da postavim jedno pitanje u vezi ove prve stranice.

6 P: [na B/H/S-u] Majore Rutten, prepoznajete li Vaš rukopis na ovom
7 dokumentu?

8 O: Da, to je moj rukopis.

9 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Molim da pogledamo sledeću stranicu.
10 Molim malo dole da se pokaže i zatim sledeća stranica, molim. Poslednji deo
11 ove stranice je ono što me interesuje. Ne, izvinjavam se. Ne, to nije to.
12 Molim da se vratimo na drugu stranicu samo na trenutak.

13 P: [na B/H/S-u] Dakle, vidite ovde na drugoj strani:

14 [simultani prevod] "Oni su bili iz VRS-a i rekli su da su bili iz
15 specijalne policijske snage vojske."

16 [na B/H/S-u] I, dalje, ispod ovog "AK 47", imate:

17 [simultani prevod] "Ne mogu da opišem ništa od toga, zato što oni
18 nisu rekli svoja imena, niti nosili bilo kakve oznake."

19 [na B/H/S-u] I na sledećoj strani, *next page*, na pitanje:

20 [simultani prevod] "Da li Vam je prečeno da ćete biti povređeni ako
21 ne poslušate ili se oduprete svojim zarobljivačima? Šta je tačno bilo
22 rečeno?"

23 Odgovor: "Sa nama se dobro postupalo."

24 A nakon toga je postavljeno pitanje: "Da li su Vas tada Vaši
25 zarobljivači fizički napadali ili maltretirali? Ako jesu, opišite šta se
26 desilo i kakve ste povrede zadobili."

27

28

29

30

1 A Vi ste odgovorili: "Ne."

2 [na B/H/S-u] Da li su ovo Vaši odgovori u tom upitniku?

3 O: Da.

4 P: I da li ostajete pri tim odgovorima koje ste tada dali?

5 O: Da.

6 P: Hvala najlepše. U *debriefingu* koji ste dali Holandskoj kraljevskoj

7 vojsci - to je dokazni predmet 3D42, na trećoj strani, poslednji paragraf

8 engleske verzije - navodite da ste videli srpske civile kako ulaze u

9 Srebrenicu i različitim vozilima odnose robu. Sećate li se da ste to rekli u

10 *debriefingu*?

11 O: Da.

12 P: I kada ste videli te ljude koji su došli da pregledaju te stvari,

13 da li ste primetili da li su oni otvarali te rančeve, da li su pregledali

14 stvari i odnosili sve što bi našli vredno?

15 O: Ja nisam obraćao pažnju toliko kada su uzimali stvari, ali su sve

16 stavljali na kolica, u vozila, šta god su našli.

17 P: Tokom našeg, odnosno tokom od... ispitivanja kada smo završili

18 prošli put, Vi ste svedočili da se gomila stvari nalazila kako u bazi, tako

19 duž puta, oko "Bele kuće" i dalje, svuda gde su se izbeglice nalazile. Sad

20 bih hteo samo da Vas pitam dve stvari u vezi sa tim.

21 Prva stvar je: te stvari koje su ostale u bazi, jesu li izbeglice

22 sami rešili da te stvari ostave u bazi pre nego što su krenuli ka autobusima

23 ili im je neko rekao da moraju stvari ostaviti?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Zavisi gde se to desilo. Ukoliko je to bilo duž puta, gde su se
2 okupile izbeglice da u grupama od 70 ili 60 idu autobusima, oni su nosili
3 puno stvari, a Srbi su im rekli da to tu ostave; nekad su im to uzimali iz
4 ruku. Ako sad, pak, govorite o "Beloj kući", kasnije... rečeno im je bilo da
5 sve ostave izvan "Bele kuće", tamo na gomili, kao što sam opisao prošle
6 nedelje kada sam o tome govorio.

7 P: Ja sam mislio na ono treće, dakle, ni jedno ni drugo od ovoga,
8 nego na bazu, na stvari koje su ostale u...unutar baze. Da li je neko od
9 holandskih vojnika govorio izbeglicama da ostave sopstvene stvari u bazi?

10 O: O kojoj bazi govorite, Bravo u Srebrenici ili o bazi u Potočarima?

11 P: Govorim o Potočarima.

12 O: Ljudima nikad nije bilo rečeno da ostave nešto Holanđanima, već im
13 je rečeno da ponesu stvari, čak da uzmu još više stvari, tako da ne razumem
14 na šta mislite.

15 P: Mislim na to da je unutar baze ostalo jako puno stvari koje su
16 pripadale izbeglicama. Da li je Vaš odgovor da su to oni sami ostavili?

17 O: Morali su to da ostave jer nisu više mogli da to nose sa sobom,
18 tako da mora da su to odlučili vlastitom voljom.

19 P: Upravo tako, to je i moje mišljenje.

20 Ta gomila stvari koja se nalazila... bila je predmet, da kažem,
21 pretrage i ljudi koji su došli sa raznim vrstama vozila, kolicima i ostalo,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 su pregledali tu i odnosili bilo koju stvar koja je imala neku vrednost, je
2 l' tako?

3 O: Ali sada povezuje te stvari koje su u bazi Potočari, Vi to
4 povezuje te sa onom gomilom stvari koja je bila ispred "Bele kuće". To su dva
5 različita mesta, a ja sam u prethodnoj izjavi govorio o situaciji blizu one
6 gomile i blizu autobusa, kao i o gomili kod "Bele kuće". Tako da Srbi nikada
7 nisu uzimali stvari iz same baze u Potočarima, barem ne dok smo mi bili
8 tamo.

9 P: U redu. Ja, naravno, i govorim o tome da oni nisu ušli u Potočare,
10 u bazu, nego da su pljačkali stvari koje su bile duž puta, pored "Bele kuće"
11 i dalje, kod autobusnog depoa. Je l' to bilo Vaše svedočenje? Znači, upravo
12 u toj... taj jedan prostor van baze koji su, po Vašem svedočenju, Srbi
13 pljačkali?

14 O: Da.

15 P: I možete li Vi isključiti mogućnost da su ti ljudi, koji su
16 pljačkali te stvari, i bili oni koji su ih zapalili nakon što su sve što je
17 vredno pokupili odatle?

18 O: Ja ne mogu isključiti tu mogućnost, niti je mogu potvrditi.

19 P: U redu. U Vašoj izjavi datoj holandskoj vojnoj policiji 2. avgusta
20 1995. godine, dakle, brzo nakon tih događaja - to je dokazni predmet 3D41, u
21 trećem pasusu - rekli ste da ste videli da Srbi pretražuju stvari
22 deportovanih muškaraca oko 11 časova tog dana. Znači, govorimo o 14. julu.

23 Videli ste da je gomila odeće, pasoša, itd., zapaljena. Naveli ste da
24 je vatra gorela otprilike jedan dan. To je otprilike ono što ste i ovde
25
26
27
28
29
30

1 svedočili, ali bih hteo vremenski da lociramo da se to dešava četrnaestog.
2 Možete li to potvrditi?

3 O: To mora da se desilo četrnaestog, ali veza koju Vi pravite u toj
4 rečenici između ljudi, Srba koji su pljačkali stvari i onih koji su zapalili
5 gomilu, to je nešto što ja ne mogu da potvrdim.

6 P: U redu, to i ne očekujem. Ali sam hteo možda da mi potvrdite nešto
7 što je jedan drugi pripadnik *DutchBat*-a svedočio povodom ovih događaja. A on
8 je rekao da je - kada su te stvari spaljene - značajan broj municije koja se
9 nalazila među tim stvarima eksplodirala. Vi ste, na kraju krajeva, napravili
10 i fotografije tih... te gomile koja gori. Da li ste Vi čuli eksploziju
11 municije koja se nalazila u tim stvarima izbeglica?

12 O: Ja nikada nisam video municiju kada sam gledao tu gomilu dan
13 ranije i nikada nisam čuo da je municija eksplodirala dok je ta gomila
14 gorela ispred "Bele kuće". A siguran sam da to nikada nisam čuo jer bi mi to
15 svakako bilo privuklo pažnju, tako da mislim da se to nije desilo. Ali, u
16 redu, to je moje mišljenje.

17 P: Naravno. Da li, znači, onda tvrd... kažete da to što je svedočio
18 drugi pripadnik *DutchBat*-a nije tačno?

19 O: Ne mogu to reći, jer moguće da je bila drugačija situacija i druga
20 gomila i nešto sasvim drugo. Vi tražite od mene da izvučem zaključak bez
21 činjenice, bez detalja. Ja to ne mogu učiniti.

22 P: Dobro, pređimo sad na jednu drugu temu.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Radi se o t... ponovo smo na trinaestom. Znači, vraćamo se sad sa tog
2 četrnaestog na trinaesti, i na epizodu koja se događa između Vas i gospodina
3 van Duijna, tada je bio poručnik. U jednom trenutku, 13. jula, došlo je do
4 nesporazuma između vas dvojice, kojom prilikom ste Vi zamerili poručniku,
5 tadašnjem, van Duijnu, zbog njegovog učešća u evakuaciji izbeglica. Sećate
6 li se tog događaja, znate li o kom događaju govorim?

7 O: Da, sjećam se toga.

8 P: I, govoreći o ovim događajima pred parlamentarnom komisijom - to
9 je pred... to je dokazni predmet 3D39, na 14. strani, i to je poslednji pasus
10 verzije - i o... govoreći pra... direktno o razdvajanju muškaraca i o ulozi van
11 Duijna, Vi ste naveli sledeće, ja ću Vam sad citirati:

12 [simultani prevod] "Grupe su bile okupljene na jednom mjestu,
13 nekoliko stotina metara dalje ljudi su upućivani prema autobusima. Ja sam
14 već to jutro posmatrao kako odvajaju muškarce i žene u području između. Van
15 Duijn nije to direktno vidio."

16 [na B/H/S-u] Da li ovo odgovara Vašem sećanju i Vašem viđenju tih
17 događaja, da van Duijn nije mogao videti šta se dešava?

18 O: To je tačno, jer on je stajao odmah pored četiri oklopna
19 transportera.

20 P: I u jednom trenutku Vi ste došli i ušli u raspravu sa srpskim
21 vojnicima, kojom prilikom ste upotrebili termin "nacističke metode", Vi ste
22 rekli "Nazi practice", što je dovelo do vrlo oštire reakcije srpskih vojnika
23 koji su odbili da dalje učestvuju u tome. Sećate li se toga?

24 O: Ne razumijem pitanje koje ste postavili. Rekli ste "odbili su da
25
26
27
28
29
30

1 učestvuju u tome," to ne razumijem. Možete li ponoviti Vaše pitanje?
2 P: [simultani prevod] Izvinjavam se, ja ću to pojasniti.
3 [na B/H/S-u] Ovaj, da... da su odbili da nastave da... da nastave svoje
4 učešće u evakuaciji civila iz Potočara.
5 O: Mislite... kada kažete "oni", mislite na srpske vojnike, da su
6 odbili da nastave sa svojim učešćem?
7 P: [simultani prevod] Upravo tako.
8 O: Moram da se nasmijem, mada to nije situacija u kojoj se može
9 smijati, ali kako to da oni nisu željeli da učestvuju? Pa oni su
10 kontrolisali situaciju, mi nismo bili u mogućnosti da to radimo.
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaustavite se, zaustavite se, molim
12 vas. Dajte da pogledamo dokument 3D39, jer Vaše prvo pitanje je bilo da li
13 se on sjeća da je on to navodno rekao.
14 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, to je bilo moje prvo pitanje.
15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zato i mislim da treba da se
16 zaustavi ono što se sada dešava i da svjedoka uputimo na ono što se navodno
17 nalazi u tom dokumentu. Da li je dokument pozvan?
18 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ne.
19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovde imam stenografske zabilješke,
20 zapisnik sa saslušanja.
21 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Možda bih trebao da objasnim. Ja
22 jesam citirao dio dokumenta, ali ono poslije toga, ono o čemu ja sada
23 raspravljam sa svjedokom je o učešću srpskih vojnika u tom incidentu koji je
24 on nazvao "nacističkim metodama". To se ne nalazi u ovom dokumentu, to je iz
25 jednog drugog iskaza koji je bio pred ovim Sudom.
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je reč o iskazu druge osobe
2 ili njegovom iskazu?

3 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, to ima veze sa iskazom jednog
4 drugog pripadnika Holandskog bataljona koji se pojavio pred ovim
5 Međunarodnim sudom.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Thayer?

7 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, ako mogu, na sljedećoj
8 stranici ovog dokumenta se raspravlja to pitanje nacističkih metoda. Ja bih
9 želio da se to pojasni za zapisnik. Od njega je traženo da to pojasni na
10 stranici 15 ovog saslušanja parlamentarne komisije.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ono što mene malo brine je, kada
12 pročitam Vaše prvo pitanje koje, koliko sam ja shvatio, proizilazi iz
13 dokumenta 3D39 - ja Vas upućujem na stranicu 25, red 19 - Vaše pitanje u
14 jednom trenutku je bilo: "Vi ste počeli da se raspravljate sa srpskim
15 vojnicima i iskoristili ste izraz 'nacistički metodi'. Rekli ste 'nacistička
16 praksa', 'nacistički metodi' - to je dovelo do vrlo snažne reakcije srpskih
17 vojnika, koji su odbili da učestvuju u tome. Da li se toga sjećate?"

18 A onda Vam je svjedok rekao da on ne može da razumije ono što ga
19 pitate.

20 I odmah nakon toga je rečeno: "Oni su odbili da učestvuju u
21 evakuaciji civila iz Potočara," to ste Vi rekli.

22 Vi ste očigledno mislili na srpske vojnike, ali ste takođe mislili,
23 ako sam ja to dobro shvatio, na nešto što je svjedok navodno rekao u toj
24 prethodnoj izjavi. Dakle, mislim da moramo da eliminišemo bilo kakav izvor
25 zabune i, ako se pozivate na nešto konkretno, onda molim Vas da to pokažete
26 svjedoku, pa ćemo onda ići dalje.

27 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ovaj konkretni dio nije ono što se
28
29
30

1 nalazi u tom dokumentu. To je bio moj zaključak koji sam ja izveo iz
2 prethodnih iskaza.

3 P: [na B/H/S-u] Dakle, gospodine, ne kažem da ste Vi to rekli u nekoj
4 od Vašoj /sic/ izjava. Ja s... Vama sada stavljam sugestiju da se, zbog toga
5 što ste Vi nazvali srpske vojnike, odnosno, što ste iskoristili termin
6 "nacistička praksa", da je došlo do incidenta i da su srpski vojnici odbili
7 da dalje učestvuju u evakuaciji izbeglica i da je taj prekid trajao skoro
8 sat vremena. Možete li mi to potvrditi?

9 O: Ne, ne mogu to potvrditi, jer je to bila situacija koju je
10 poručnik van Duijn opisao u svojim izjavama. Ja se nikad nisam s tim složio,
11 jer su Srbi imali jasnu namjeru da vode vrlo glatke operacije, bez ikakvog
12 uplitanja Holandskog bataljona. I, bez obzira kakvo je to bilo mišljenje mog
13 kolege van Duijna, to je očigledno njegovo mišljenje i ja se tada nisam
14 slagao s njim, i ni danas i dalje se ne slažem s njim.

15 P: Postaviću Vam, znači, izuzetno jednostavna i kratka pitanja.
16 Dakle, ovde se ne radi o mišljenju, nego o činjenicama. Dogodio se incident
17 u kome ste Vi iskoristili termin "nacistička praksa". Da ili ne?

18 O: Da, upotrijebio sam te riječi obraćajući se mom kolegi van Duijnu.

19 P: Došlo je do rasprave, nakon toga, sa srpskim vojnicima.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Mislim da ovde treba
21 malo pojašnjenje. Da li sam ja dobro shvatio Vaš odgovor, ako sam shvatio da
22 ste Vi nama izjavili da, kada ste upotrijebili riječi "nacistička praksa",
23 Vi ste se obraćali Vašem kolegi van Duijnu, a ne nekom drugom?

24 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja sam se obraćao svom kolegi van Duijnu,
25
26
27
28
29
30

1 ja sam razgovarao sa svojim kolegom, Holanđaninom, o tome. A takozvani
2 Kapetan Mane je stajao blizu nas i to je bila situacija u tom trenutku. On
3 je to mogao da čuje, to je zasigurno.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To bi bilo moje sljedeće pitanje, da
5 li je bilo ko od srpskih vojnika to mogao da čuje. Ali, da li ste Vi znali
6 za bilo kakvu reakciju u to vrijeme? Da li je bila bilo kakva reakcija kada
7 ste Vi upotrijebili taj izraz "nacistička praksa"? Da li je reagovao bilo ko
8 od Srba?

9 SVJEDOK: [simultani prevod] Nije bila nikakva direktna reakcija.
10 Reakcija koju sam ja čuo nekoliko minuta kasnije došla je od samog poručnika
11 van Duijna i ja sam o tome razgovarao sa pukovnikom koji je bio doktor i
12 koji je bio tu, u blizini, Creemerom, i rekao sam mu: "Kakva je ovo
13 situacija?" i mi smo o tome razgovarali. I to je ono što se desilo. Ali
14 operacija deportacije izbjeglica nikada, ustvari, nije zaustavljena.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, ovim je pojašnjeno nekoliko
16 stvari. Gospodine Lazarević, koliko još imate?

17 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ne više od deset minuta.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala.

19 G. LAZAREVIĆ: [na B/H/S-u]

20 P: Dakle, iz odgovora koje ste dali gospodinu predsedniku Veća,
21 shvatio sam da Vi tvrdite da ni u jednom trenutku nije došlo do prekida
22 evakuacije koji je trajao otprilike sat vremena.

23 O: Ne na mojoj strani, nikada nije zaista zaustavljena evakuacija,
24 ne.

25 P: Ali, vrlo brzo nakon što je došlo do ovog incidenta kada ste Vi
26 koristili reči "nacistička praksa", Vi ste se i udaljili odatle, je l' tako?
27 Neposredno nakon toga.

28
29
30

1 O: Samo 50 ili 100 metara. Ja sam razgovarao sa pukovnikom, doktorom
2 Creemerom, ali i dalje sam gledao taj niz autobusa, i dalje se sve odvijalo,
3 rad se obavljao.

4 P: Možete li potvrditi da je zadatak pripadnika *DutchBat*-a u
5 evakuaciji izbeglica iz Potočara bio da odvaja grupe izbeglica iz one mase,
6 kol'ko ih je bilo, u manje grupe od 50-60 ljudi i da proverava ko među njima
7 želi da ode u Srebrenicu, a ko želi da ostane?

8 O: Ne mogu to potvrditi.

9 P: Hteo bih sad da pogledamo video snimak V004417, i to vreme od
10 2:24:55 do 2:25:00, to je nekoliko sekundi samo koje bih hteo da vidite.
11 Dole ćete imati prevod na engleski onoga što se govori.

12 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] To je V04417 /u engleskom
13 transkriptu: "V004417"/.

14 [Gleda se video snimak]

15 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Možda bismo trebali da ga ponovimo.

16 [Gleda se video snimak]

17 G. LAZAREVIĆ: [na B/H/S-u] Hvala lepo.

18 P: Pretpostavljam da ste poznali neka od lica sa ovog video snimka.

19 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

20 P: To je Kapetan Mane, je l' tako?

21 O: Da. Da, s leđa.

22 P: I gospodin van Duijn?

23 O: Da.

24 P: I prevodilac Miki. I čuli ste sada i videli ste dole prevod onoga
25
26
27
28
29
30

1 što Kapetan Mane govori gospodinu van Duijnu - odnosno, što kaže prevodiocu
2 Mikiju da na engleskom saopšti van Duijnu - da Holandani, odnosno *DutchBat*,
3 treba da odu među izbeglice i da vide ko hoće da ide, i da je to njihov
4 posao?

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Thayer?

6 G. THAYER: [simultani prevod] Uz puno poštovanje, nema osnove za
7 zaključak koji je u ovom pitanju.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Lazarević, zar ne
9 mislite da je gospodin Thayer u pravu? Jer kada kažete: "Mane je rekao to",
10 to ne znači da je to baš bilo tako.

11 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ne, naravno da ne. Ali, s druge
12 strane, ja sam želio da pitam svjedoka da li je to i njegovo gledište, nakon
13 što je vidio ovaj video snimak.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, to ste već pitali svjedoka i
15 svjedok Vam je već dao odgovor u vezi s tim.

16 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude, ali to je bilo prije
17 nego što je vidio ovaj video snimak.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A Vi mislite da će svjedok
19 promijeniti svoje stanovište zato što je Mane prije 10-11 godina imao
20 mišljenje da Holandski bataljon ima takvu ulogu? Vi ste stvarno veliki
21 optimista danas.

22 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Možda zato što je ponedjeljak.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Obično mi imamo strpljenja kada je u
24 pitanju ponedjeljak, a Vi ste optimista. Ali, molim Vas, nastavite sa svojim
25 poslom. Molim Vas, pređite na sljedeće pitanje.

26 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ima samo još nekoliko pitanja.

27 P: [na B/H/S-u] Majore Rutten, hteo bih da Vam postavim još par
28
29
30

1 pitanja u vezi sa evakuacijom izbeglica. Da li ste Vi upoznati sa time da je
2 11. jula 1995. godine, u večernjim satima, održan sastanak u hotelu
3 "Fontana" u Bratuncu između generala Mladića i gospodina Karremansa, Vašeg
4 zapovednika? Da li znate da je to bi... da se to dogodilo?

5 O: Čuli smo za to, da.

6 P: Da li ste imali prilike - ja znam da Vi niste prisustvovali tom
7 sastanku - ali, da li ste imali prilike da vidite snimke sa tog sastanka gde
8 su prisutni, sa vaše strane, major Karremans i gospodin Boering, gde se
9 nalazi Mladić i još neki srpski oficiri? Da li ste imali prilike da vidite
10 te snimke?

11 O: Vidio sam taj video snimak godinama kasnije.

12 P: I, na tom video snimku koji postoji i koji je transkribovan, vide
13 se, odnosno jasno se čuje šta njih dvojica razgovaraju, mislim na Karremansa
14 i Mladića. Da li Vi možete da potvrdite da je taj sastanak održan na zahtev
15 pukovnika Karremansa?

16 O: Ne mogu to potvrditi, jer ja nisam bio u komandnom lancu pored
17 pukovnika Karremansa.

18 P: A da li možda znate ko je prvi pokrenuo pitanje evakuacije
19 izbeglica iz Srebrenice?

20 O: Ne.

21 P: Da li znate da li je nekakav dogovor tamo postignut, u Bratuncu
22 11. jula, u hotelu "Fontana"?

23 O: Ako bih dao odgovor na to, to bi bilo na osnovu video snimka koji
24 sam vidio godinama kasnije, kao što sam Vam upravo objasnio.

25 P: Onda ne želim da insistiram na tom odgovoru. No, u svakom slučaju,
26
27
28
29
30

1 još jedno pitanje u vezi sa ovim: da li znate ko je obezbedio gorivo za
2 prevoz izbeglica iz Potočara ka Kladnju?

3 O: Gorivo je došlo od Holandskog bataljona jer je tako naređeno, to
4 sam kasnije čuo.

5 P: Upravo tako. A pretpostavljam da general Mladić nije mogao
6 narediti *DutchBat*-u da izda gorivo. Slažete se?

7 O: To je Vaš zaključak. To je Vaš zaključak ovdje u ovoj sudnici, u
8 bezbjednom okruženju. U toku je bio tipični psihološki rat i, ako pažljivije
9 pogledate taj video snimak, čak i nakon nekoliko godina, možete da osjetite
10 napetost koja je bila u toj prostoriji. I ako tražite moje mišljenje sada,
11 ja bih se složio, naime, rekao bih da je general Mladić očigledno
12 kontrolisao situaciju. I ako on to nije mogao narediti, imao je psihološku
13 moć da to naredi.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Lazarević, dozvolite da ja
15 ovde intervenišem.

16 Ranije Vam je gospodin Lazarević postavio pitanje u vezi s tim da li
17 znate ko je obezbedio gorivo za prebacivanje izbjeglica iz Potočara u
18 Kladanj, a Vaš odgovor je bio da je gorivo došlo iz Holandskog bataljona,
19 jer je bilo naređeno, tako naređeno. To je ono što smo mi čuli, naime, Vi
20 ste rekli da ste to čuli kasnije, a mi to sad imamo u transkriptu.

21 Kada Vi kažete "to je naređeno", ko je to naredio?

22 SVJEDOK: [simultani prevod] Mladić.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Lazareviću, izvolite.

24 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Nemam više
25 pitanja.

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospođo Fauveau, napravićemo
27
28
29
30

1 pauzu za šest minuta. Možete početi sada ili možemo sada napraviti pauzu,
2 kako god Vi želite.

3 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja ću početi sa ispitivanjem nakon
4 pauze.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, onda dajte da sada napravimo
6 pauzu.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, željela
8 bih da ispravim transkript. Ja sam rekla ja ću da počnem kako Vijeće želi,
9 kad Vijeće kaže.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je ono što sam i ja čuo, ali onda
11 u transkriptu se pojavilo drugačije. Da, hvala Vam.

12 Gospodine Thayer, izvolite?

13 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, s obzirom na
14 vrijeme i s obzirom na naša ograničenja da ne možemo da imamo nikakve
15 kontakte sa majorom Ruttenom od trenutka kad on počne da svjedoči, nisam
16 siguran kakve su procjene za unakrsno ispitivanje, da li su one iste kao što
17 su bile ranije. Ako i dalje vrijede, onda mislim da nećemo uspjeti da
18 završimo sa njegovim iskazom danas.

19 Ja ne znam da li gospodin Rutten može da se vrati sutra ili bilo koji
20 drugi dan u decembru, tako da bi možda bilo dobro da se Jedinica za žrtve i
21 svjedoke raspita, kako bismo mogli da riješimo to pitanje.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Thayer. Gospođo
23 Fauveau, šta mislite, koliko Vama treba vremena?

24 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Između 30 i 45 minuta.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ćete Vi ispitivati svjedoka?
26 Koliko Vama treba?

27 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi smo bili prvi.

28 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tako je. Odbrana gospodina
29 Pandurevića?

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Mislim da ću ja biti nakon gospođe
2 Condon, jer njeno unakrsno ispitivanje će biti detaljnije, i mislim da će
3 nama trebati 20 do 30 minuta.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda ćemo, mislim, završiti sa ovim
5 svjedokom.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, mislim da bi trebalo provjeriti
7 prvo sa gospođom Condon.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

9 GĐA CONDON: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam prošle sedmice
10 rekla dva sata. Mislim da shvatate zašto mora da bude toliko.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ne, ne, ja sam jasno rekao
12 da Vas nećemo ograničavati, posebno kada je reč o ovom svjedoku, ni Vas ni
13 gospodina Borovčanina. Dakle, Vama trebaju dva sata, plus još jedan sat,
14 dakle, tri sata.

15 Majore, ja sam bio prevelik optimista. Mislim da ćete morati da
16 nekako upriličite da dođete i sutra.

17 SVJEDOK: [simultani prevod] To neće biti moguće, gospodine. Sutra
18 moram da prisustvujem jednom drugom sastanku. Još uvijek radim i moram da
19 uradim nešto i na svom poslu. Sutra ne mogu da budem odsutan.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da kontaktiramo sa Jedinicom za
21 žrtve i svjedoke, pa ćete nam Vi reći kad ste na raspolaganju, pa onda možda
22 možemo da odlučimo kad ponovo. Poslije pauze ćemo imati sat i po. Možda Vi
23 možete da pokušate da završite sa Vašim unakrsnim ispitivanjem za sat i po,
24 a onda se nadam da možda gospođa Fauveau i gospodin Haynes možda mogu ponovo
25 da razmisle i odluče da ne ispituju unakrsno ovog svjedoka. Ja to ne

26

27

28

29

30

1 li tako?

2 O: Tako je.

3 P: A šta ste čitali?

4 O: Pa, pripremao sam se u vezi sa onim što se dešavalo u bivšoj
5 Jugoslaviji, bavio sam se kontekstom sukoba, zatim člancima o osobama u vezi
6 s tim sukobom, zatim nekim knjigama - na primer, "Most na rijeci Drini" /u
7 engleskom transkriptu: "*Bridge Over Tara*"/ i uopšte taj rasklon u vezi sa
8 okruženjem i sukobom.

9 P: Naravno da je bilo veoma važno za Vas da se što više informišete
10 pre nego što ste došli tamo, zar ne?

11 O: Da, u pravu ste. To je standardni način postupanja, da se vojnici
12 pripreme za kulturu u kojoj će se naći, gde će obavljati dužnost.

13 P: Na osnovu onoga što ste pročitali, da li ste stekli neki utisak o
14 tome šta možete očekivati?

15 O: Ne, ne stvarno. Pročitao sam više prikaza o tome šta se tamo
16 dešava, a čitao sam takođe i *Saturday News*, dakle, čitao sam u novinama o
17 sukobu, ali sam želeo da se upoznam sa različitim stanovištima ljudi iz
18 različitih zemalja. Mi imamo dobro organizovane dnevne novine, ovde u
19 Holandiji i ima puno časopisa gde se moglo o tome tada još čitati.

20 P: Sećam se da, kada ste govorili pred parlamentarnom komisijom, da
21 ste rekli da ste stekli utisak o tome šta možete očekivati u enklavama,
22 barem kad je reč o tome šta su Srbi radili. Da li sam u pravu kada to kažem?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da Vas pitam sledeće: pre nego što ste došli u Srebrenicu, da li
2 ste imali neko mišljenje u vezi Srba?

3 O: Ne, ne kao o grupi. Više o situaciji u kojoj su se nalazili.

4 P: U redu. Dakle, pre Vašeg dolaska, Vi ste bili apsolutno neutralni
5 kad je reč o Srbima?

6 O: Da.

7 P: Šta se desilo kada ste došli tamo, da li ste promenili mišljenje?

8 O: Nastavili smo da budemo i dalje nepristrasni.

9 P: Oprostite, da Vas prekinem, ta nepristrasnost je bila od ključne
10 važnosti za misiju Holandskog bataljona, zar ne?

11 O: Da.

12 P: To je bilo od suštinske važnosti za vašu ulogu, zar ne? Dakle,
13 morali ste biti neutralni, nepristrasni?

14 O: Da.

15 P: Oprostite što sam Vas prekinula, Vi ste govorili?

16 O: Pa, znate, mi smo ljudska bića i svakodnevni poslovi i kontakti sa
17 obe strane, to je nešto što se odrazi na vas, što utiče na vas, i to je
18 normalno. Mi smo i u četi i u bataljonu razgovarali s ljudima, ali smo
19 nastavili da budemo neutralni, nepristrasni.

20 P: Ali, čini se da prihvatate da je to bilo često veoma teško, zar
21 ne?

22 O: Da. Veoma teško, da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Sećam se jednog događaja o kome ste govorili, van Kemenade istraga
2 - da li sam ispravno izgovorila?

3 O: Da, van Kemenade.

4 P: Rekli ste da se sećate jednog događaja u vezi tog sukoba sa
5 poručnikom van Duijnom i kada ste Vi udarili nekoliko teško naoružanih
6 srpskih vojnika, ni iz jednog drugog razloga već da pokažete da Vam se nisu
7 oni dopadali.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer?

9 G. THAYER: [simultani prevod] Ukoliko se daje takav citat, ja bih
10 želeo da se svedoku pokaže tačno gde je to u izjavi.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, izvolite.

12 GĐA CONDON: [simultani prevod] Da, pokazaću. Ovo je iz dokumenta koji
13 je nedavno dodat, to je 3D49. To je dokument koji je kasnio s prevodom. To
14 je na stranici 26 iz 3D49.

15 PREVODILAC: Prevodilac napominje da nije uključen mikrofoni.

16 GĐA CONDON: [simultani prevod] Da li je to 3D50? A, oprostite, moja
17 je greška. Dakle, imamo holandsku verziju, molim da se prikaže i engleska.
18 Sad će biti pokazano.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li to možemo videti posredstvom
20 *Sanctiona*? Ne. Da li imamo odštampanu verziju?

21 GĐA CONDON: [simultani prevod] Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda ćemo se koristiti odštampanom
2 verzijom. Ja sam siguran da Tužilaštvo može da dâ svoju verziju, a Vi
3 zadržite vlastitu.

4 GĐA CONDON: [simultani prevod] Da, pošto je moja obeležena.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kolege mi kažu -

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ukoliko je to 3D50, onda to imamo
7 posredstvom elektronske sudnice.

8 GĐA CONDON: [simultani prevod] Hvala, sudijo.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da se predoči 3D50.

10 GĐA CONDON: [simultani prevod] Imamo na engleskom sa leve strane.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislím da moramo raditi na temelju
12 onoga što imamo.

13 GĐA CONDON: [simultani prevod] Pa, to ne odgovara mojoj stranici 26,
14 u mojoj verziji, časni Sude. Možda je to na 27. stranici. Tamo bi trebalo da
15 se nalazi taj pasus. Jeste, upravo to.

16 P: Da li imate to pred sobom, gospodine majore?

17 O: Da.

18 P: Vidíte da tu ima jedan pasus koji počinje: "Prošle nedelje Koster
19 mi je rekao nešto u vezi onoga što sam uradio." Da li vidíte gde je to? Da
20 li želite da to pročitam ili - ?

21 O: Nema potrebe.

22 P: Dakle, sećate se o kom se incidentu radi?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: I tačno je, da budem pravična prema Vama, Vi ste rekli da ste to
3 uradili iz dva razloga: jednostavno kako biste im dali do znanja da Vam se
4 oni ne dopadaju - to je jedno, zar ne?

5 O: Da.

6 P: A drugo je da pošaljete poruku u vezi nosila?

7 O: Da. Poruka se više odnosila na situaciju s kojom smo bili suočeni.
8 Tu su bila dva čoveka, naoružana, koji su sedeli na nosilima, šetali se
9 okolo, gledali šta se dešava, dakle, takva je bila situacija. A ako me sada
10 ponovo pitate da li je to pitanje dopada li se ili ne, to više ima veze sa
11 tom konkretnom situacijom, i kad pred očima imate takav prizor i onda to
12 utiče na vas.

13 No, sa druge strane, puno sam razgovarao sa mnogim srpskim vojnicima.
14 Oni su mi govorili odakle su došli, koje su im porodice. Neki su mi rekli da
15 je njihova porodica u Holandiji, da su izbeglice, itd. Dakle, bili su u
16 istoj situaciji kao i muslimanska strana. Što se mene tiče, nije bilo
17 problema sa Srbima. Ako biste mi postavili takvo pitanje, ja bih Vam tako
18 odgovorio na njega, da.

19 P: Da Vas pitam u vezi priprema, s obzirom na Vašu ulogu obaveštajnog
20 oficira. Ja Vas sada ne pitam u vezi zaduženja koja su Vam bila poverena,
21 već želim da Vam uputim jedno opšte pitanje. Nema sumnje da ste dobili

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 konkretna uputstva u vezi zaduženja i zadataka koji se očekuju da Vi
2 obavite, kao obaveštajni oficir, zar ne?

3 O: Bio sam manje-više obaveštajni oficir, od bataljona pa do čete. Ja
4 nisam obaveštajni oficir po pozivu, tako da to nešto drugo znači.

5 P: U redu. Ali, pre nego što ste došli u Srebrenicu, da li se
6 očekivalo od Vas da ćete imati takvu ulogu u bataljonu?

7 O: Da.

8 P: Dakle, to se očekivalo od Vas? I, s obzirom na to očekivanje - a
9 zato Vas ovo i pitam - da li ste dobili konkretna uputstva, zadatke, kako
10 biste obavili tu ulogu koja Vam je poverena?

11 O: Konkretni zadatak je bio da budem veza, u vezi obaveštajnih
12 pitanja od bataljona ka četi.

13 P: I nema sumnje da Vam je bilo rečeno koji će biti oficiri sa kojima
14 ćete biti u kontaktu s obe strane, zar ne?

15 O: Da.

16 P: I, navedena su Vam konkretna imena oficira sa kojima ćete
17 obavljati tu ulogu obaveštajca, zar ne?

18 O: Da.

19 P: Pre nego što ste tamo došli, da li su Vam pokazane fotografije,
20 slike osoba s kojima se očekivalo da ćete biti u kontaktu?

21 O: Ne, ne pre misije.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Uopšte ne?
- 2 O: Ne.
- 3 P: U redu. Pogledajmo sad situaciju nakon misije. Već smo utvrdili da
4 ste podneli više izveštaja, zar ne?
- 5 O: Da.
- 6 P: Bile su izrečene pritužbe u vezi sveobuhvatnosti tog postupka. Da
7 li sam ispravno rezimirala šta ste rekli?
- 8 O: Kad je reč o onoj izjavi koja je data u Assenu, da.
- 9 P: I Vi ste sa gospodinom Josseom, mojim kolegom, prošle nedelje
10 takođe pomenuli pitanje referisanja u Zagrebu i da je to referisanje bilo
11 slično neadekvatno?
- 12 O: Da, to je tačno.
- 13 P: I s Vama je obavljen razgovor u svrhu davanja izveštaja NIOD-u,
14 holandskom institutu, zar ne?
- 15 O: To je tačno.
- 16 P: I Vi ste svedočili pred parlamentarnom komisijom 2000.?
- 17 O: Da.
- 18 P: I 1995. godine ste dali izjavu za tim "Kodak", zar ne?
- 19 O: Da.
- 20 P: Takođe ste govorili, u onoj istrazi koju je vodio van Kemenade,
21 pomenuli ste neki izveštaj o vođenju stvari. Da li znate o čemu govorim?
- 22 O: Da.
- 23 P: Da li možete da mi kažete sledeće /?nešto o tome/? Vi ste u vezi
24 toga dali konkretnu izjavu, zar ne?
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Da. To je bilo u vezi istrage tima "Kodak". Upitan sam da li sam
2 video nešto što bi potpalo pod krivična dela ili neke druge prestupe unutar
3 bataljona, ili u vezi nekoga ko je bio povezan s bataljonom, a ja sam odbio
4 da to uradim jer bih time mojim kolegama napravio velike probleme, ali sam
5 rekao da je dobro da se vodi istraga. I to treba da se stavi u drugačiji
6 izveštaj, ali ne u zvaničnu izjavu, što bi značilo da ti ljudi mogu biti
7 krivično gonjeni. Jer u to vreme vodio se rat i bili smo u drugačijoj
8 situaciji, a dobro je za samu organizaciju, kao i samu osobu, da se kasnije
9 vodila istraga u vezi toga. To je bila svrha tog izveštaja o načinu vođenja
10 stvari.

11 P: A kada je taj izveštaj objavljen, koje godine?

12 O: Ne znam. Sačinio ga je tim "Kodak" iz vojne policije. Ja nikada
13 nisam dobio primerak tog izveštaja, a kasnije, 1998. godine, sećam se da sam
14 video prvi primerak tog izveštaja.

15 P: A to je izveštaj koji je bio u vezi potencijalne istrage o
16 eventualnim krivičnim aktivnostima drugih pripadnika Holandskog bataljona,
17 koji su bili u to vreme u Srebrenici i Potočarima?

18 O: Da, moguća krivična dela, da.

19 P: I Vi ste pazili kako ćete prikazati te događaje u tom izveštaju,
20 jer niste želeli da inkriminišete svoje kolege, zar ne?

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, to je tačno.

2 P: U svakom od ovih postupaka kroz koje ste prošli, mislim na
3 referisanje... no, možda bi trebalo da počnem od konkretnog referisanja - da
4 li u bilo kojem od referisanja kroz koja ste prošli u Ministarstvu odbrane,
5 da li su Vam pokazane fotografije ljudi s kojima ste bili u kontaktu u
6 Srebrenici ili u Potočarima?

7 O: Ne.

8 P: Nisu? Zar nije od Vas traženo da date informacije do kojih ste
9 došli, s obzirom na to da ste bili obaveštajac?

10 O: Da, ali problem je bio taj da, takoreći, nismo imali nikakve
11 fotografije. Imali smo veoma slabu obaveštajnu situaciju u bataljonu.

12 P: Da, ali složićete se - mislim da ste i u parlamentarnoj istrazi
13 rekli da, dok ste još uvek bili u Potočarima, Vi ste pratili, gledali,
14 holandsku televiziju, zar ne?

15 O: Da.

16 P: Sećate se da ste gledali holandsku televiziju i da ste videli
17 generala Mladića na televiziji, u Potočarima? Tako da je svakako bilo
18 izveštaja u medijima koje ste videli dok ste još uvek bili u Potočarima, da
19 li je to tačno?

20 O: Da.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I nema sumnje, kada ste se vratili u Holandiju, videli ste jako
2 puno snimaka u vezi pada Srebrenice. Da li je i to tačno?

3 O: Da.

4 P: Možda bih trebala da Vas pitam sledeće -

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što ga pitate, malo
6 usporite, molim Vas. Molim da se prave pauze između pitanja i odgovora, jer
7 polako ubrzavate.

8 GĐA CONDON: [simultani prevod] Malo sam se uzбудila, smiriću se,
9 časni Sude.

10 P: Da Vas pitam sledeće. Tokom tih referisanja rekli ste da Vam nisu
11 pokazali fotografije, a da li su Vam pokazali video snimke?

12 O: Ne. Nismo videli nikakve video snimke tokom referisanja.

13 P: Pa ipak, kao što ste se složili, na raspolaganju je bilo jako puno
14 snimaka, mogli ste da ih vidite, ako ništa onda gledajući televiziju, zar
15 ne?

16 O: Da.

17 P: A holandsko Ministarstvo odbrane se nije koristilo tim snimcima
18 kada je s Vama obavljen razgovor?

19 O: Oni se nisu time služili.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. Ali slažete se da je od Vas traženo da dostavite
2 informacije do kojih ste došli kada ste radili kao obaveštajac u Srebrenici
3 i da ste te informacije trebali da dostavite holandskom Ministarstvu
4 odbrane?

5 O: Nije bilo konkretnih pitanja, koliko se ja sećam, u vezi nekih
6 konkretnih obaveštajnih stvari, poput imena, da li smo imali fotografije.
7 Ali ja sam Vam govorio o tome kako je prošlo referisanje u Assenu i bila su
8 neka pitanja koja su tad bila postavljena u tom smislu.

9 P: Vi kažete da je to greška, propust, da ta informacija nije
10 dostavljena?

11 O: Ne.

12 P: Ali Vi biste očekivali da se takve informacije dostavljaju, zar
13 ne?

14 O: Da, to je tačno.

15 P: Želela bih sada da govorim o Vašoj ulozi obaveštajca u Holandskom
16 bataljonu, dok ste bili u Potočarima. Ja pretpostavljam, majore Rutten, da
17 Vi ne govorite B/H/S?

18 O: Šta mislite pod B/H/S-om?

19 P: Bosanski, srpski -

20 O: Ne.

21 P: Kako ste komunicirali sa vođama sa strane BiH?

22 O: Prevashodno na nemačkom. Dobro su govorili nemački. Mi u Holandiji
23 govorimo nemački, engleski, često i francuski, tako da smo mogli da se

24

25

26

27

28

29

30

1 koristimo tim jezicima.

2 P: I uopšte niste imali prevodioce kada ste s njima govorili?

3 O: Ponekad da, ali ne uvek.

4 P: U redu. I kad je reč o severnom delu enklave, koja je bila pod
5 vašom odgovornošću, Vi ste govorili o dva konkretna lidera, rukovodioca, s
6 kojima ste imali kontakte?

7 O: Da.

8 P: Da li se sećate kako se oni zovu?

9 O: Mandžić, ako se ne varam, a drugog imena se ne sećam.

10 P: Šabanović?

11 O: Da, Šabanović.

12 P: Recite mi, kada ste se sretali sa njima, gde su bili ti sastanci?

13 O: Prevažhodno u kući u Potočarima.

14 P: U redu. To je odgovor koji me je interesovao. Ako bih Vam ja sad
15 pokazala kartu Potočara, Vi biste mogli da pokušate da označite gde je to na
16 karti?

17 O: Mogao bih da pokušam.

18 GĐA CONDON: [simultani prevod] Časni Sude, 65ter broj P1522, molim.
19 To je vazdušni snimak Potočara i molim da se predoči svedoku.

20 P: Da li to vidite pred sobom, majore?

21 O: Da.

22 P: Možda bi moglo da Vam se pomogne kako biste mogli da označite
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kartu?

2 O: Ali, kuća je bila dalje niz put, ne vidi se na karti.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I ja sam upravo to hteo da kažem.

4 GĐA CONDON: [simultani prevod] Pokušaću s jednom drugom slikom. Molim

5 da se predoči P02103, fotografija broj 6. Mislim da ćemo tu imati bolji

6 uvid. P02103, fotografija broj 6.

7 P: Da li je to to?

8 O: Ne, ne vidi se ni na ovoj fotografiji.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li mislite na lokaciju koja je

10 iznad benzinske pumpe?

11 SVJEDOK: [simultani prevod] Ka Srebrenici. To je, zapravo, u selu

12 Potočari, a ovde je obeleženo gde je baza i zatim gde je onaj autobuski

13 depo, a to je mnogo više ka Srebrenici.

14 GĐA CONDON: [simultani prevod] Nažalost, ja to nemam.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li bi možda Tužilaštvo moglo da

16 nam pomogne? Mi smo videli više karti na kojima smo videli područje gde se

17 nalazila ta lokacija. U međuvremenu, nastavite.

18 GĐA CONDON: [simultani prevod] Nastaviću.

19 P: Kad je reč o toj kući o kojoj ste mi govorili, da li je to bio

20 štab BiH ili -

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ne, ne, ne, to je bila jedna obična kuća gde je živio Mandžić sa
2 ženom, a njegova žena je takođe radila u bazi, kao pralja.

3 P: Šta znate u vezi zgrada koje su korišćene u Potočarima kao komanda
4 za BiH? Da li Vam je poznato da li je bila nekakva zgrada koja je korišćena
5 u tu svrhu?

6 O: Ne. Ne, koliko ja znam.

7 P: Dakle, što se Vas tiče, oni jednostavno nisu imali nikakvu komandu
8 ili štab u Potočarima?

9 O: Jedanput smo pokušali da uđemo u jednu kuću koju smo obeležili kao
10 neku vrstu štaba, ali oni su redovno premeštali štab u drugu zgradu, tako da
11 je teško utvrditi šta je, zapravo, bio štab BiH, odnosno Armije BiH. I nismo
12 imali ovlašćenje da ulazimo u te zgrade, to nije bilo unutar našeg mandata.

13 P: Razumem, ali Vi ste rekli da, u svojstvu obaveštajca, Vi ste
14 izneli, napravili procenu da je, zapravo, postojalo nešto što je korišćeno
15 kao neka vrsta štaba.

16 O: Da, ali upravo sam Vam rekao da su oni redovno premeštali štab,
17 tako da niste zaista mogli da utvrdite da li su bili aktivni u svakom
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 trenutku na istom mestu. I nije bilo razloga zašto bismo stalno imali uvid u
2 to o kojoj se kući radi, jer nismo znali koja grupa je išla kuda. I u to
3 vreme, od aprila pa nadalje, nismo imali dovoljno ljudi da razmeštamo po
4 svim tim lokacijama, jer naši srpski prijatelji nisu više dopuštali našim
5 kolegama da se vraćaju u enklavu, oni koji su bili na dopustu.

6 P: Koja su Vaša saznanja u vezi naoružanja Armije BiH?

7 O: Mi smo imali mjesto za skupljanje oružja u Srebrenici, u bazi
8 Bravo. Tu je bilo dosta većih materijalnih sredstava i nešto manjeg oružja.
9 Redovno sam viđao vojnike Armije Bosne i Hercegovine kako nose naoružanje,
10 to sam viđao tokom svojih patrola.

11 P: Mogu li Vas zaustaviti ovdje, da Vas pitam o kakvom oružju je
12 riječ?

13 O: O pješadijskom naoružanju.

14 P: Mogu li Vas samo podsjetiti na nešto što ste rekli u suđenju u
15 predmetu *Krstić*? Na stranici 2166, časni Sude, redovi 7 do 15. Vi ste rekli:
16 "Ono što sam viđao bilo je da je Armija Bosne i Hercegovine imala
17 pješadijsko naoružanje, lake minobacače i to je jedina stvar koju sam vidio
18 kada je riječ o Armiji Bosne i Hercegovine, i nešto zolja i protutenkovskog
19 naoružanja." Je li tako?

20 O: Tako je.

21 P: Dakle, tako je? A onda ste rekli: "Oni gotovo uopšte nisu imali
22 municije."?

23 O: Da.

24 P: Sada želim da Vas usmjerim na tu izjavu. Da li ste Vi, tokom
25 obavljanja svog posla obavještajnog oficira, pokušavali da utvrdite u kom
26

27

28

29

30

1 stanju je bilo naoružanje Armije Bosne i Hercegovine?

2 O: Dobijali smo izvještaje patrola o onome što smo vidjeli i ono što
3 smo mogli da zaključimo, to je da nije bilo mnogo municije i to su
4 zaključili kolege na jugu. Kapetan Groen u četi *Bravo* nam je također davao
5 informacije, govorio je da je prilično jadna situacija na strani Armije
6 Bosne i Hercegovine.

7 P: Ali Vi ste nam sami rekli da je bilo prilično teško doći do
8 procjene, potpune procjene o tome u kakvom stanju je bilo njihovo
9 naoružanje. Da li se slažete s tim?

10 O: Da.

11 P: Rekli ste: "Bilo je teško zaključiti šta su koristili, koju kuću
12 kao svoj štab, jer su to stalno mijenjali."

13 O: Da, tako je.

14 P: Vi ste također rekli da su dvojica ljudi s kojima ste Vi imali
15 posla bili tihi i profesionalni. To su bile Vaše reči. Da li prihvatate da
16 ste to rekli?

17 O: Da.

18 P: Kada ste rekli "profesionalni", da li ste Vi onda procijenili da
19 su oni bili profesionalni vojnici, po načinu na koji su se ponašali?

20 O: Ne. Po načinu na koji su oni izlazili na kraj sa situacijom u
21 enklavi, na to sam mislio kada sam rekao "profesionalci". I, takođe,
22 profesionalci u načinu na koji su oni procjenjivali našu situaciju. Jer oni
23 su radili isto ono što smo mi radili s njima, oni su procjenjivali našu
24 situaciju i on, gospodin Mandžić, je savršeno ocrtao naše patrola i on je
25 rekao: "Ja mogu tačno da vidim koja patrola dolazi iz čete *Bravo*, a koja iz
26 čete *Charlie*," tako da nam je sasvim jasno rekao da on sagledava našu

27

28

29

30

1 situaciju takođe.

2 P: Vi ste se razumijevali?

3 O: Da.

4 P: Jer onda ste dalje rekli da je bilo lako doći do sporazuma koji bi
5 se sprovodili s njima i da je taj kontakt išao vrlo glatko, je li tako?

6 O: Da.

7 P: Da li se može reći da ste Vi radije imali kontakte s njima nego sa
8 ljudima koji su bili zaduženi za kontakte s Vama na srpskoj strani?

9 O: Ne, jer kontakti koje smo imali na srpskoj strani su bili više na
10 nivou bataljona, to je grupa S5 na nivou bataljona, na primer, major
11 Boering.

12 P: Dakle, kada je reč o oficirima za vezu?

13 O: Da, tako je.

14 P: Dozvolite sada da Vas pitam - kada je riječ o kontaktima sa
15 srpskim oficirima, s kim ste Vi imali kontakt?

16 O: Pa, samo sa onima s sam se sreo blizu posmatračkog mjesta Papa.

17 P: Dakle, to je bilo blizu "Žutog mosta", približno u tom području?

18 O: Da.

19 P: A ko je to bio?

20 O: Jović.

21 P: I to je sve?

22 O: Da.

23 P: I to je bio ograničeni kontakt koji ste imali?

24 O: Da, vrlo, vrlo ograničen.

25

26

27

28

29

30

1 P: A sada želim da pređemo na 13. juli i redoslijed događaja tog
2 dana. Već ste dosta opširno unakrsno ispitivani o Vašem kretanju tog dana i
3 ja ne predlažem da sada prolazimo kroz to što ste Vi tačno radili tog dana,
4 ali želim da počnemo s tim da ste Vi bili dežurni oficir tog jutra, je li
5 tako?

6 O: Tako je.

7 P: Koliko sam ja shvatila, time što ste dežurni oficir, Vi imate
8 obavezu da budete u operativnom centru, je li tako?

9 O: Da, u operativnom centru čete *Charlie*.

10 P: I to podrazumijeva da ste tamo cijeli dan?

11 O: Ne cijeli dan, nekoliko sati, i onda dolazi sljedeći dežurni.

12 P: U redu. Možete li nam reći kad ste počeli tog jutra, kao dežurni
13 oficir?

14 O: Rano ujutru.

15 P: Možete li nam reći tačno u koje vrijeme?

16 O: 7-8 sati. Mora da je bilo ili 7 ili 8 sati.

17 P: I koliko dugo ste tamo ostali?

18 O: Pa, teško je to reći. Možda još nekoliko sati ujutro.

19 P: U redu. I onda, u Vašem iskazu Vi ste rekli, sljedeća stvar koju
20 ste uradili je bila da odete u "Bijelu kuću", je li tako?

21 O: Tako je.

22 P: Možete li nam reći u koliko sati ste prvi put otišli u "Bijelu
23
24
25
26
27
28
29
30

- 1 kuću" tog dana?
- 2 O: Mora da je bilo negdje pred podne, pretpostavljam.
- 3 P: U redu. Već ste rekli, u svom iskazu, da ste ušli u kuću tog dana.
- 4 To je bilo prvom prilikom, je li tako?
- 5 O: Tako je.
- 6 P: Da li ste napravili fotografije tokom te prve posjete?
- 7 O: Ne.
- 8 P: Ne? Nije bilo fotografija tokom te prve posjete?
- 9 O: Ne.
- 10 P: U redu. Vi ste razgovarali sa nekim holandskim vojnicima koji su
- 11 bili izvan prilikom te prve posjete, je li tako?
- 12 O: Da.
- 13 P: Šta biste rekli, koliko dugo vremena ste proveli u "Bijeloj kući"
- 14 tog prvog dana?
- 15 O: Pa, mogu Vam dati samo neku procjenu.
- 16 P: U redu.
- 17 O: 45 minuta.
- 18 P: Šta ste uradili poslije toga?
- 19 O: Otišli smo do blokade oklopnim transporterima.
- 20 P: A s kim ste razgovarali kod te blokade?
- 21 O: Sa nekim kolegama.
- 22 P: Možete li nam reći s kim?
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

ponedjeljak, 04. 12. 2006.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Pa, sa nekoliko podoficira, oni su bili u mom prethodnom vođu,
2 razgovarao sam s njima. Oni su bili kod tih oklopnih transportera i
3 razgovarao sam različite stvari sa kolegama, teško je sad reći svaku stvar.

4 P: Shvatam. Da li ste tada čuli za glasinu u vezi sa leševima?

5 O: Da.

6 P: Da Vas samo podsjetim na nešto što ste rekli tokom parlamentarnog
7 saslušanja; rekli ste da je to približno u podne kada ste čuli glasine o
8 leševima, je li to tačno? Da li Vam to zvuči tačno?

9 O: Da, zvuči tačno.

10 P: I, kao što ste već svjedočili, rekli ste da ste otišli pješke do
11 mjesta za koje se tvrdilo da se tamo nalaze leševi.

12 O: Tako je.

13 P: Koliko Vam je trebalo da stignete na to mjesto?

14 O: Petnaest minuta.

15 P: A koliko dugo ste bili na tom mjestu na kom ste našli leševe?

16 O: Pet minuta, možda malo više. Teško je reći, ali približno, to je
17 gruba procjena.

18 P: A onda ste se vratili u bazu, vratili ste se u operativni centar,
19 je li tako?

20 O: Ne. Ostali smo, prošli smo kroz tu blokadu kada smo se vraćali. Ja
21 sam razgovarao sa potpukovnikom Karremansom na putu. Nisam se direktno
22 vratio, kasnije sam se vratio da bih obavijestio komandira čete o onome što

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sam vidio tokom posjete toj livadi.

2 P: U redu. Želim da Vas pitam nešto u vezi sa Vašim izvještajem
3 pukovniku Karremansu. Vi ste rekli da je on odgovorio na Vaš izvještaj ne
4 previše angažovano.

5 O: Da.

6 P: I Vi ste imali prilično negativan stav u odnosu na Vašeg
7 komandanta bataljona, je li tako?

8 O: Tako je.

9 P: Opisali ste ga kao diktatora u njegovom stilu rukovođenja, je li
10 tako?

11 O: Tako je.

12 P: I smatrali ste da je on prilično udaljen od svega toga, žalili ste
13 se da je on posjetio osmatračka mjesta samo jednom i da je to sve bilo u
14 jednom danu, je li tako?

15 O: Tako je.

16 P: On je bio odgovoran za te bezosjećajne komentare?

17 O: Takođe je tačno.

18 P: I ti bezosjećajni komentari u vezi sa onim što se dešavalo na
19 terenu, to se odnosilo na ono što se dešavalo u Potočarima tog dana?

20 O: I u odnosu na ono što se dešavalo ranije. Moje kolege su tražile
21 taj osjećaj rukovođenja, i to nam je nedostajalo. To je ono što bi se moglo
22 reći o potpukovniku Karremansu.

23 P: A šta je sa majorom Frankenom? Da li bi se moglo reći da je on
24 svakodnevno rukovodio?

25 O: Da, moglo bi se reći.

26

27

28

29

30

1 P: A sada da se vratimo na pukovnika Karremansa, Vi se vrlo konkretno
2 sjećate da ste se s njim vidjeli 13. jula, je li tako?

3 O: Da.

4 P: I vidjeli ste ga sa generalom Mladićem?

5 O: Da.

6 P: I rekli ste da su oni razgovarali na ulazu u bazu.

7 O: To je takođe tačno.

8 P: Sada ću ponovo da testiram Vaše sjećanje, ali možete li nam reći,
9 otprilike, koji je to vremenski okvir kada ste ga vidjeli u tom razgovoru?

10 O: Pa to je bilo kasnije tog poslijepodneva. Teško je to reći.

11 P: Pukovniče /kako je prevedeno/, mogu li Vas pitati da li je to bilo
12 prije ili nakon što ste Vi bili po drugi put u "Bijeloj kući"?

13 O: To je bilo poslije.

14 P: U redu. Doći ćemo kasnije na Vaše kretanje tog dana. Ali, ono što
15 ste Vi rekli o razgovoru između generala Mladića i pukovnika Karremansa je
16 da ste Vi naslutili, na osnovu teme razgovora, da je to u vezi sa
17 inspekcijom baze te noći. Je li to tačno?

18 O: Da.

19 P: Koliko je Vama poznato, da li je došlo do te inspekcije uveče 13.
20 jula?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, to je bila inspekcija u bazi.
- 2 P: To je bila inspekcija koju je obavio general Mladić?
- 3 O: Ne, to je bilo u samoj bazi, obavile su je njegove druge srpske
4 kolege.
- 5 P: I to je bila inspekcija koju su obavili pukovnik Karremans sa tim
6 srpskim kolegama?
- 7 O: Ne. Oni to nisu obavili sa pukovnikom Karremansom, već sa majorom
8 Frankenom.
- 9 P: Malo smo govorili o Vašem gledištu na rukovođenje bataljonom, ali
10 kada ste se Vi požalili pukovniku Karremansu, onda ste se požalili komandiru
11 čete, je li tako?
- 12 O: Da.
- 13 P: I onda ste otišli ponovo do tog položaja gdje je bila blokada?
- 14 O: Da.
- 15 P: I to je bilo u vrijeme kada ste došli u sukob sa poručnikom van
16 Duijnom, je li to tačno?
- 17 O: To je takođe tačno.
- 18 P: A možete li mi sada naznačiti približno u koje vrijeme ste došli
19 do sukoba sa poručnikom van Duijnom?
- 20 O: Takođe tog poslijepodneva.
- 21 P: U redu. Ne želim da opširno govorimo o tom sukobu koji ste imali s
22 njim, ali može se reći, je li tako, da ste Vi otišli sa lica mjesta zbog tog
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stepena neslaganja do kojeg je došlo između Vas i van Duijna? Vi ste otišli
2 zajedno sa pukovnikom Creemerom, je li tako?

3 O: Da.

4 P: I vratili ste se u bazu.

5 O: Ne. Ne direktno.

6 P: Ne direktno, u redu. A kuda ste otišli nakon što ste došli do
7 sukoba sa van Duijnom?

8 O: Ostali smo na putu, nešto niže prema ulazu u bazu, i ja sam
9 razgovarao sa pukovnikom Creemerom o situaciji.

10 P: On je isto... on je morao da Vas malo smiri, je li tako? Može li se
11 tako reći? Ne želim da tvrdim sad da ste Vi postali vrlo uzrujani ali,
12 koliko sam ja to shvatila, on je morao malo da Vas smiri.

13 O: Sumnjam u to, ali u redu.

14 P: U kom trenutku ste se onda vratili u "Bijelu kuću" po drugi put?

15 O: Nakon što sam otišao do baze, jer imao sam vozača koji je bio
16 spreman sa džipom u bazi, da prati konvoj.

17 P: Ime Vašeg vozača?

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Verbugt. Znam da je to teško izgovoriti, težak je to jezik.

2 P: I ponovo želim da pogledamo detalje Vašeg kretanja u "Bijeloj
3 kući" tokom te druge posjete. Ja sada čitam iz Vašeg iskaza u predmetu
4 *Krstić* ono što ste Vi rekli. Rekli ste svom vozaču, dok ste čekali da ode
5 posljednji autobus: "Dobro bi bilo da povedemo neke svjedoke. Mogao bi ti
6 ići sa mnom u 'Bijelu kuću'." Je li to tačno?

7 O: Tačno je.

8 P: Dakle, išli ste Vi i Vaš vozač u toj fazi. Je li tako?

9 O: Tako je.

10 P: Kada ste tamo stigli, vidjeli ste dvojicu holandskih vojnika koji
11 su bili stacionirani napolju.

12 O: Tako je.

13 P: Rekli ste da je tamo bio major De Haan, da li je on tamo bio kada
14 ste išli u drugu posjetu?

15 O: Ne.

16 P: Ne? A ono što ste rekli je da ste prvi put obišli kuću, išli ste
17 oko kuće, je li to tačno?

18 O: Tako je.

19 P: Dakle, obišli ste to područje kuće s njim, s vozačem?

20 O: Da.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Onda ste rekli da ste otišli na stranu koja je bila prazna tog
2 jutra.

3 O: Tako je.

4 P: Koja je to strana kuće?

5 O: Pa, ako stojite pred kućom, to je lijeva strana.

6 P: U redu. Rekli ste da su bila dva vojnika, bosanska Srbina, na
7 stepeništu.

8 O: Da.

9 P: Kada kažete "stepenište", da li to znači da je kuća bila otvorena
10 da se moglo vidjeti to stepenište unutra?

11 O: Da, bila je djelimično otvorena.

12 P: Rekli ste da je stepenište bilo puno muškaraca Muslimana, i rekli
13 ste, onog trenutka kada ste zašli iza ugla kuće - možete li nam objasniti
14 šta ste mislili pod tim?

15 O: Kada stojite pred kućom, to je s lijeve strane, i kada idete oko
16 kuće, onda zađete iza ugla i dođete na desnu stranu kuće. I onda vidite
17 stepenište, takođe.

18 P: U redu. I onda ste se konkretno sjetili vojnika, bosanskih Srba,
19 sa novcem, sa njemačkim markama, je li tako?

20 O: Da.

21 P: I rekli ste da su prestali to da rade kada ste Vi stigli?

22 O: Da.

23 P: Onda ste rekli da ste obišli kuću, i pretpostavljam da ste došli
24 onda pred kuću?

25 O: Otišli smo prvo sa stražnje strane kuće.

26 P: Ali onda ste nastavili i rekli: "S prednje strane kuće bio je
27
28
29
30

- 1 balkon koji je bio pun izbjeglica."
- 2 O: Tako je.
- 3 P: Pa pretpostavljam da ste u tom trenutku stigli ispred kuće i
- 4 primijetili ste da je bila potpuno puna?
- 5 O: Da, tako je.
- 6 P: Od tog prvog trenutka, kada ste otišli do kuće sa svojim vozačem,
- 7 do tog trenutka kada ste bili ispred kuće, koliko je vremena prošlo? Ponovo,
- 8 znam da je teško, ali dajte mi neku procjenu, koliko je trajao taj cijeli
- 9 proces?
- 10 O: Petnaest minuta.
- 11 P: U redu, da li ste s bilo kim razgovarali tokom tog procesa?
- 12 O: Razgovarao sam s dvojicom vojnika.
- 13 P: Holandskih vojnika?
- 14 O: Da. Oni su mi ispričali o prebacivanju njemačkih maraka, i ja sam
- 15 pokušao sâm da vidim da li se to dešava ili ne. Razgovarao sam, mislim, sa
- 16 dvojicom srpskih vojnika, kratko.
- 17 P: Ali niste sasvim sigurni u taj dio Vašeg sjećanja, zar ne?
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Problem je, bilo je mnogo ljudi okolo, dok se to dešavalo. Mnogo
2 toga se dešavalo u isto vrijeme.

3 P: I mnogo toga je bilo Vama na umu, je li tako?

4 O: Da.

5 P: Naravno. I onda ste rekli da ste se vratili do ulaza u bazu, je li
6 tako?

7 O: Da.

8 P: I, kao što znamo sa fotografije, to je prekoputa "Bijele kuće". I
9 razgovarali ste sa Raveom i holandskim majorom da pokušate da ih izvučete,
10 te muškarce, je li tako?

11 O: Da.

12 P: U redu. Znači, to je tačno.

13 O: Da, tako je.

14 P: Da li ste, nakon što ste se vratili do ulaza u bazu i razgovarali
15 sa Raveom, da li ste se i u jednoj fazi vratili ponovo u "Bijelu kuću"?

16 O: Ne.

17 P: Sigurni ste u to?

18 O: Da.

19 P: U redu. Sada bih željela da pojasnimo dvije stvari, majore. Prva
20 je - a Vama su postavljana pitanja u unakrsnom ispitivanju prilično opširno
21 prošle sedmice; to je činio moj uvaženi kolega, gospodin Ostojić - Vama je
22 postavljeno pitanje u vezi sa tim dijelom Vaše izjave. To je 3D37, na
23 stranici 4, postavljeno Vam je pitanje o toj tvrdnji da ste otišli do jednog
24 od srpskih vođa i rekli mu da treba nešto da organizuje za evakuaciju
25
26
27
28
29
30

1 muškaraca Muslimana. Sjećate se toga?

2 O: Da.

3 P: I kada Vam je moj uvaženi kolega postavljao pitanja u unakrsnom
4 ispitivanju, Vi ste prihvatili tu činjenicu da se to desilo i da ste otišli
5 do jednog od srpskih vođa i razgovarali s njim o tome, je li tako?

6 O: Da.

7 P: Sada ću Vam skrenuti pažnju na 3D41, stranica 18. Ovo je izjava
8 koju ste dali timu "Kodak". Kako bih bila pravična prema Vama, kad je reč o
9 kontekstu, možemo početi još na 17. stranici.

10 Zahvaljujem poslužitelju.

11 Videćete da tu ima paragraf koji počinje rečima: "Prisutni holandski
12 vojnici pitali su da li treba da razgovaramo sa nekime u vezi transporta tih
13 muškaraca." Da li vidite, to je pri dnu stranice?

14 O: Da.

15 P: Na sledećoj stranici, pri vrhu - to je 18. stranica - da li vidite
16 gde to piše?

17 O: Da.

18 P: "Mi smo organizovali transport autobusima zajedno sa starijim
19 vođnikom Ravenom iz obaveštajne službe." Možete li mi, molim Vas, sad
20 pojasniti šta je od ova dva tačno? Da li ste Vi organizovali transport?

21 O: Ne.

22 P: Dakle, to je netačno.

23 O: Kao što sam prošle nedelje već izjavio, "mi", to znači Rave
24
25
26
27
28
29
30

1 i De Haan. Kao što piše, mi smo o tome govorili, a stanje je bilo takvo da
2 smo mi zapravo tražili, odnosno ja, tražili smo da UN posmatrači stupe u
3 kontakt sa Srbima kako bi se nešto uradilo. I, koliko se ja sećam, prošle
4 nedelje sam izjavio da je situacija bila takva da mi više nismo imali
5 kontrolu, već su Srbi imali kontrolu. Tako da, onog trenutka kada smo mi
6 tražili za to, autobusi su već bili na putu, jer se to sve odigralo
7 neposredno nakon.

8 Razlog zašto sam prošle nedelje pokrenuo to pitanje je da, zapravo,
9 činjenica je da je to već bilo planirano, da će se kuće isprazniti. Dakle,
10 to se sve maltene desilo istovremeno dok smo mi razgovarali o tome i videli
11 kuću koja je bila krcata i pitali se šta će se tamo desiti, itd.

12 P: Da Vas pitam sledeće, kako bih shvatila Vaš odgovor: Vi kažete da
13 je, dakle, to bilo simultano, istovremeno; da ste vi, s jedne strane,
14 organizovali transport, a sa druge strane, to se već i dešavalo?

15 O: Mi ništa nismo mogli da organizujemo jer smo tražili... Mi smo
16 rekli: "Ima ovde puno ljudi, šta treba da se uradi u vezi toga?" Ako sam
17 rekao da smo mi organizovali transport, to znači da smo mi želeli da se
18 organizuje transport, ali nismo imali nikakvu kontrolu nad stvarima, tako da
19 nismo mogli da organizujemo bilo šta. Jednostavno smo pitali: "Da li može da
20 se uradi nešto kako bi se poboljšala situacija i kako bi ti ljudi bili
21 izvedeni iz kuće?" Jer je ta kuća zaista bila krcata.

22 P: U redu. Da razumem šta piše u Vašoj izjavi za tim "Kodak" - premda
23 se tu čini da ste Vi to rekli u prošlom vremenu, da ste organizovali
24 transport, to zapravo nije tačno?

25

26

27

28

29

30

1 O: To je sad semantika. Moram ovo da kažem, jer prošle nedelje se
2 isto desilo. Vi pokušavate da prikažete stvari da se sve dešavalo... dakle,
3 imate situaciju gde se sve dešavalo u svega nekoliko minuta, a Vi pokušavate
4 tome da date jedan drugačiji stav, da to drugačije prikažete, a tako nije
5 bilo, realno. Nije da sam ja sad tu hodao i neprestano gledao sat, pa se
6 pitao koliko sam se vremena ovde zadržao i koliko mi je trebalo da idem od
7 desno na levo. Izvinite, ja postajem sad malo iritiran, ali takva situacija
8 zaista nije bila i moram reći, žao mi je zbog toga.

9 P: Ja ne nameravam da Vas iritiram, gospodine majore. Ja Vas
10 jednostavno pitam pitanje.

11 O: Da, ali način na koji se ovaj tekst tumači prouzrokuje da mi imamo
12 različito viđenje.

13 P: Dakle, Vi ste u dva navrata išli u "Belu kuću" 13. jula, zar ne?

14 O: Da.

15 P: Molim da pogledate 3D37, stranica 4. To je Vaša izjava
16 Međunarodnom sudu. To je pred Vama? Mislím da je to sledeća stranica. Da,
17 sledeća stranica, oprostite. Moja greška. U redu.

18 Molim da se usredsredite na taj pasus gde piše: "Otišao sam sa van
19 Schaikom do kuće." To je drugi put da ste bili u "Beloj kući", zar ne?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Sa Van Schaikom sam bio i prvog puta.

2 P: Molim da sada ovo shvatite na sledeći način - sada ovde govorite o
3 Vašem obilasku "Bele kuće" nakon što ste otkrili devet leševa?

4 O: Da.

5 P: Dakle, ovo je sada drugi put kada ste bili u "Beloj kući", zar ne?

6 O: Da.

7 P: Vi kažete da ste se vratili do kuće sa van Schaikom. Vi tu nigde
8 ne kažete da ste tamo otišli sa svojim vozačem. Da li se slažete?

9 O: Da.

10 P: I zatim ste opisali kroz šta ste već bili prošli, a to je da ste
11 primetili da je kuća puna.

12 O: Da.

13 P: I takođe ste rekli da major De Haan tom prilikom nije bio u "Beloj
14 kući", zar ne?

15 O: Da.

16 P: Dakle, možda Vas je izdalo sećanje kada ste rekli da on tamo nije
17 bio drugog puta. Nije da Vas ovde kritikujem -

18 O: Ne, ne, ne, ali situacija o kojoj smo maločas govorili bila je
19 situacija s druge strane kuće, kada je tu bio viši narednik, vodnik Rave i
20 major De Haan. Da, moguće je da sam ga tamo video.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Dakle, vi kažete da je to, dakle, bilo drugog puta?
- 2 O: Da, moguće je.
- 3 P: I zatim, u sledećem pasusu, kažete: "Otišao sam do svog komandira
4 čete." Dakle, otišli ste iz kuće, zar ne? Vidite gde je to?
- 5 O: Da.
- 6 P: Zatim, u pasusu koji počinje rečima: "Onda sam otišao natrag do
7 kuće sa vojnikom Verbugtom." Da li vidite gde to piše?
- 8 O: Da.
- 9 P: Kako ja ovo shvatam, a ispravite me ako grešim, ukupno su bile tri
10 navrata, zar ne?
- 11 O: Da.
- 12 P: Sad, imate poteškoća sa sećanjem jer ste mislili na puno stvari
13 tada, zar ne?
- 14 O: Tokom 11 godina davane su brojne izjave i sada predočavate više
15 izjava koje su davane u različitom trenutku i pokušavate da utvrdite da li
16 sam bio jedan, dva, tri ili četiri puta u kući. Bilo je trenutaka da sam
17 tamo bio nekih 15 minuta ili 5 minuta. Možda sam bio tri puta, teško je
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 reći.

2 P: U redu. Mogu li onda da kažem sledeće: ovaj treći put o kom
3 govorite u svojoj izjavi, Vi kažete da ste tad prišli kući i da ste videli
4 da su vojnici /?vojske bosanskih Srba/ uzimali novac. To je bila jedna veoma
5 kratka poseta, taj zadnji put, zar ne?

6 O: Poseta sa Verbugtom, kao što sam rekao, je trajala svega 15
7 minuta. Kad povežemo osobe sa konkretnom posetom, onda znam o čemu govorimo.

8 P: U redu. Želela bih sad da Vas upitam u vezi... no, pre nego što to
9 uradim, Vama je bilo žao zato što izjave s referisanja nisu tačan prikaz
10 događaja kako ste ih Vi videli?

11 O: Da.

12 P: Pretpostavljam da nemate istu pritužbu kad je reč o ovoj izjavi
13 koju su istražitelji sa Suda uzeli od Vas oktobra 1995.?

14 O: Da.

15 P: Da li se slažete s time?

16 O: Da.

17 P: Želim da Vas upitam, nakratko, u vezi toga šta je bilo sa filmom
18 koji na kraju nije bio snimljen. Znao o čemu govorim? O onim fotografijama
19 koje ste snimili?

20 O: Da.

21 P: Da Vas pitam sledeće: koliko ste rolni filma snimili pre nego što
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ste otišli iz bivše Jugoslavije, mislim da je to bilo 21. jula?

2 O: Ja sam imao dve rolne filma.

3 P: Da li su to rolne filma koje se odnose na događaje koji su se

4 odigrali u i oko Potočara tih dana o kojima govorimo, 12. i 13. jula?

5 O: Da.

6 P: Odlučili ste da te filmove ne predate kad ste bili u Zagrebu, zar

7 ne?

8 O: Da.

9 P: Vi niste imali poverenja?

10 O: Da.

11 P: I po povratku u Holandiju rekli ste Ministarstvu odbrane da ćete

12 taj materijal predati, iz očiglednih razloga?

13 O: Da.

14 P: Da li je bilo 23. ili 24. jula da ste predali te rolne filma?

15 O: Vratili smo se u ponedjeljak, a u utorak sam predao filmove.

16 P: Da li je to urađeno na zvaničan način? /prevod engleskog

17 transkripta: "I to je bilo učinjeno u, da tako kažemo, prilično neformalnim

18 okolnostima?"/

19 O: Da.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

ponedjeljak, 04. 12. 2006.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

- 1 P: Gospodin de Ruiten Vas je posetio u Vašem domu, zar ne?
- 2 O: Major de Ruiten.
- 3 P: Ko je on bio? Da li je on bio prisutan u Sarajevu tokom tog
- 4 vremenskog perioda ili je to neki drugi čovek?
- 5 O: U Sarajevu?
- 6 P: Da.
- 7 O: Ne znam za to.
- 8 P: Ali on je bio iz obaveštajne službe Ministarstva odbrane, zar ne?
- 9 O: Da.
- 10 P: Vi ste mu rekli koji su snimci na tim rolnama filma, zar ne?
- 11 O: Ne, on me je pitao u vezi samo jednog filma, a to je bio film gde
- 12 sam snimio leševe.
- 13 P: Dobro, sad ste to razjasnili. Dakle, predali ste samo jednu rolnu
- 14 filma, i to njemu?
- 15 O: Da.
- 16 P: I Vi ste preko telefona saznali, sledećeg dana, da je ta rolna
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 filma uništena?

2 O: Da, to je tačno.

3 P: Da li ste ikada dobili zvaničan izveštaj u vezi toga šta je bilo

4 sa filmom?

5 O: Ne.

6 P: Nikada?

7 O: Ne. Kasnije je bilo izveštaja, ali ne u vezi tog samog filma.

8 P: U redu. Interesuje me nešto što ste rekli tokom referisanja u

9 Assenu; to je 3D44, stranica 2. Da li to vidite, gospodine majore?

10 O: Da.

11 P: Vidite da ste tu izneli komentar kada ste govorili o rolni filma

12 koja je data majoru de Ruiteru, i onda kažete: "I dalje posjedujem određene

13 fotografske zapise i bio bi spreman da te fotografije ustupim." Ovo je bilo

14 rečeno 6. septembra 1995.?

15 O: Da.

16 P: Kada ste govorili o fotografskom materijalu tu, da li je to druga

17 rolna filma na kom je sad to?

18 O: Da.

19 P: I rekli ste da ste spremni da to ustupite, ukoliko se kaže šta se

20 traži. Konkretno me interesuje šta ste time hteli reći.

21 O: Kao što sam upravo tu i rekao, recite mi šta tražite, pa ću onda

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ja moći da objasnim šta je tu. Jer tada je druga rolna filma bila razvijena,
2 i ja sam mogao da im kažem šta je na toj drugoj rolni. Mogao sam da im
3 objasnim šta je na toj rolni filma, ako mi kažu šta zapravo traže.

4 P: Ali ta druga rolna filma, na njoj su slike koje ste snimili u vezi
5 događaja koji su se odigrali u i oko Potočara onih dana, zar ne?

6 O: Da.

7 P: Da li bih mogla da zaključim da su te fotografije bile slične
8 prirode kao i one fotografije koje su snimljene na onim položajima blokada
9 gde je došlo do razdvajanja -

10 O: Deo tih fotografija je bio predodčen u predmetu *Krstić*.

11 P: To je upravo moje sledeće pitanje. Dakle, te fotografije ste dali
12 istražiteljima sa Međunarodnog suda, zar ne?

13 O: Da, u predmetu *Krstić*.

14 P: Možete li mi reći koliko je tu ukupno bilo fotografija?

15 O: Sedam ili osam, koje su se odnosile na događaje od dvanaestog i
16 trinaestog.

17 P: U redu. Sada bih Vas pitala, odnosno, pokrenuću sledeću temu, a to
18 je Vaš iskaz u predmetu *Krstić*. Sećate se da, tokom svedočenja u tom
19 predmetu, a i u ovom, Vama je predodčena jedna fotografija. Da li se sećate
20 toga?

21 O: Da.

22 P: U predmetu *Krstić*, tužilac Vam je rekao da ste tu fotografiju već
23 ranije bili videli.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Želela bih da Vas pitam u vezi toga, i jasno mi je da ću sad
3 zaista izložiti Vaše sećanje teškom testu, ali Tužilaštvo je s Vama, u
4 predmetu *Krstić*, obavilo pripremni razgovor pre Vašeg svedočenja?

5 O: Da.

6 P: Na isti način kao što je i ovde bio slučaj? Imali ste više tih
7 razgovora?

8 O: Više.

9 P: Doći ćemo do toga, ali želela bih sad da Vas pitam o Vašem
10 pripremnom razgovoru pre nego što ste svedočili u predmetu *Krstić*. Da li se
11 sećate kako se zvao tužilac u predmetu *Krstić*? Gospodin Harmon?

12 O: Da, da, sećam ga se.

13 P: Možete li nam reći, ko je bio prisutan tokom tog razgovora?

14 O: Gospodin Harmon.

15 P: Samo vas dvojica?

16 O: Da.

17 P: Možete li mi reći koliko dugo je to trajalo?

18 O: Pa, mislim jedan dan. To je bilo u nedelju.

19 P: Dakle, Vi se sjećate čak i dana, imate dobro pamćenje.

20 O: Da, zato što je to vrlo tipičan dan - nedelja, a oni su i dalje
21 radili.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, to je trajalo cijeli dan i bili ste samo vas dvojica?

2 O: Da.

3 P: Možda će ovo izgledati kao vrlo očigledno pitanje ali - nema
4 sumnje, dok je s Vama on obavljao pripremni razgovor, on je vodio
5 zabilješke?

6 O: Da.

7 P: I, s obzirom da je to trajalo cijeli dan, on je bez sumnje vodio
8 zabilješke sve to vreme dok ste pregledali Vašu izjavu, je li tako?

9 O: Da.

10 P: Nema sumnje, pripremni razgovor je počeo... ustvari, pitaću Vas: da
11 li se Vi sjećate kako je počeo taj pripremni razgovor?

12 O: Razgovarali smo o situaciji u vezi sa različitim vrstama izjava
13 koje su već bile ovdje, na Međunarodnom sudu, u Tužilaštvu.

14 P: Nema sumnje, Vi ste pročitali Vaše izjave detaljno tokom tog
15 pripremnog razgovora?

16 O: U to vrijeme, bilo je manje izjava na stolu nego sada. Sad ih ima
17 mnogo više.

18 P: Shvatam to. Ali, one izjave koje su tad bile pred Vama Vi ste
19 detaljno pročitali?

20 O: Da.

21 P: I, kao što smo utvrdili, tokom tih pripremnih razgovora Vama je
22 pokazana jedna fotografija, gospodin Harmon Vam je pokazao fotografiju.

23 O: Ne, nešto drugo se desilo. Ja sam mu rekao da su me ponovo poslali
24 na jednu misiju u inostranstvo. Tokom razgovora je došlo do toga. I ja sam

25

26

27

28

29

30

1 reкао da idem ponovo u Banja Luku za dva ili tri mjeseca, a on je rekao: "To
2 je interesantno." I onda je pozvao jednog kolegu, i ja ne znam tačno šta je
3 on razgovarao s njim, ali on je rekao: "Mogu li vam pokazati jedan video
4 snimak?" Mi smo vidjeli jedan video snimak, i na tom video snimku su bile
5 neke osobe.

6 P: Tu ću Vas zaustaviti. U kojem trenutku, tokom tog pripremnog
7 razgovora, je do toga došlo? Da li je to bilo usred tog razgovora, ili je
8 bilo pri početku ili pri kraju?

9 O: To je bilo negdje poslepodne.

10 P: A kontekst u kojem je on sugerisao... ili možda prvo da utvrdimo
11 sljedeće: očigledno, to je bila njegova sugestija, da pogledate video
12 snimak?

13 O: Da.

14 P: A mogu li Vas pitati sljedeće: da li se to na bilo koji način
15 odnosilo na kontekst vaših razgovora o Vašoj ulozi obavještajnog oficira dok
16 ste bili u Srebrenici?

17 O: Ne. Ne, pitanje je više bilo postavljeno kao... u vezi s tim što sam
18 ja rekao da sam zainteresovan za fotografije osoba koje sam vjerovatno vidao
19 tokom tih dana, a on je rekao, tokom dana, nešto kasnije: "Mogu da Vam
20 pokažem jedan video snimak, možda ćete nekoga prepoznati."

21 P: U redu. Samo da bih ja tačno shvatila: Vi ste, ustvari, rekli da
22 ste zainteresovani za fotografije osoba, je li tako?

23 O: Da.

24 P: Mogu li Vas pitati sljedeće, prije nego što odgovorite: da li je
25 to bilo u odgovoru na njegovu naznaku da on ima neki video snimak koji želi
26
27
28
29
30

1 da Vam pokaže?

2 O: Ne, ne, ne. Mi smo razgovarali, kao što sam rekao ranije, o mojoj
3 misiji u inostranstvo, i ja sam ga pitao da li su te osobe koje će mi
4 pokazati još uvijek u Srbiji, gdje su one u tom trenutku. O tome smo
5 razgovarali.

6 P: I, u odgovoru na to Vaše konkretno pitanje, u vezi s tim da li su
7 ti ljudi još uvijek u Srbiji, onda je on rekao: "Ja imam video snimak za
8 koji biste možda bili zainteresovani da ga pogledate."?

9 O: On je sugerisao da ima jedan materijal koji bi mi kasnije pokazao.

10 P: U redu. Ali, u vezi s tim, da li se može reći da, kada ste Vi
11 gledali taj video snimak, već je - da tako kažemo - bilo posijano u vašim
12 mislima sjeme toga da možda će osobe koje vidite na tom video snimku biti
13 osobe za koje ste Vi zainteresovani u vezi sa tom istragom? Da li se to može
14 tako reći?

15 O: Pa, ne. Prve fotografije koje sam vidio, nisam nikoga prepoznao,
16 uopšte. Ništa nije posijano u mom umu, koliko je meni poznato.

17 P: Ne, ali majore Rutten, Vi shvatate da je to dio istrage, tog
18 istražnog procesa, zar ne?

19 O: Da.

20 P: Dakle, slažete se s tim? Dakle, kada Vam je gospodin Harmon rekao:
21 "Imam neki video materijal za koji biste možda mogli biti zainteresovani,"

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vi ste znali, Vama je već bilo na umu koja je svrha iza pokazivanja tog
2 video snimka?

3 O: Ali i svrha toga što sam bio tamo cijeli dan mi je takođe bila
4 jasna.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer?

6 G. THAYER: [simultani prevod] To pitanje je postavljeno, a svjedok je
7 dao odgovor i sada je ponovo postavljano to pitanje.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I ja se slažem 100% s Vama. Nije
9 moguće da je bila ikakva druga svrha u prikazivanju tog video snimka,
10 gospođu Condon.

11 GĐA CONDON: [simultani prevod] Preći ću na drugu temu.

12 P: Ali možda samo da se nadovežem na Vaš poslednji odgovor, majore.
13 Želim da shvatim tačan redoslijed. Vi ste rekli: "Prve fotografije koje sam
14 vidio, nikoga uopšte nisam prepoznao." Je li tako?

15 Kada kažete "prve fotografije koje sam vidio", da bih shvatila
16 redoslijed, da li mislite na prvi video koji ste vidjeli?

17 O: Mislim na kadrove na video snimku koji su bili zamrznuti.

18 P: U redu, tako da znamo kasnije o čemu je riječ. Dakle, ono što Vam
19 je prvo pokazano, bili su ti zamrznuti kadrovi sa video snimka, je li tako?

20 O: Da.

21 P: Možete li mi reći koliko Vam je takvih kadrova pokazano?

22 O: Ne.

23 P: Da li je to bilo u obliku neke knjige?

24 O: Ne, to su bili kadrovi sa video snimka i ja se ne sjećam koliko
25
26
27
28
29
30

1 sam ih vidio.

2 P: Ja se izvinjavam, moje pitanje nije bilo dovoljno jasno. Ja bih
3 želela da znam u kom obliku su Vam pokazani; da li je to bila situacija u
4 kojoj su Vam pokazani na komadu papira: Evo, ovdje je fotografija. I onda su
5 Vam davali sljedeću fotografiju, ili su one sve bile u jednoj zbirci
6 fotografija, i Vi ste listali kroz njih i pitani da li prepoznajete?

7 O: Ne, to su bili kadrovi sa video snimka na ekranu.

8 P: Na kompjuterskom ekranu?

9 O: Da, na monitoru.

10 P: I ono što ste Vi rekli je da u početku niste nikoga prepoznali.

11 O: Ne.

12 P: Dakle, ništa?

13 O: Samo situacija koju sam vidio, ali osobe u toj situaciji nisam
14 prepoznao.

15 P: Ja očito pokušavam da Vas usmjerim na konkretan proces u kojem ste
16 rekli: A, prepoznajem tu osobu. Dakle, to Vas pitam.

17 Šta se onda desilo? Rekli ste da ne prepoznajete nikoga tu. Da li Vam
18 je onda pokazan video snimak?

19 O: Ne, samo sam vidio tri kadra /prevod engleskog transkripta:
20 "zamrznute slike"/ sa video snimka.

21 P: U redu. I onda ste ih Vi ponovo pogledali i onda ste rekli da ste
22 nekoga prepoznali?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Onda smo vidjeli druge fotografije, i tu sam nekoga prepoznao.

2 P: I ponovo, mogu li da Vas pitam, te druge fotografije koje ste
3 vidjeli, u kom redoslijedu ste njih gledali? Da li je Vama ponuđeno 10
4 fotografija, 20, 30, 50 - koliko?

5 O: Mnogo. Mnogo ih je pokazano. Bilo je mnogo kadrova sa tog video
6 snimka. Ne znam koliko, ali mnogo.

7 P: Mogu li Vas pitati koliko dugo je trajao taj proces, ili se Vi ne
8 sjećate?

9 O: Pa, neko vrijeme je trajao. Moguće da je to bilo 15 ili 30 minuta.

10 P: Vidite, izgleda da ono što ste nam rekli - i sad ja ne pokušavam
11 da Vas navedem na zamku, ali samo pokušavam da utvrdim određene stvari -
12 recite nam, prvo, koliko je bilo pripremljenih razgovora sa gospodinom
13 Thayerom?

14 O: Jedan.

15 P: Samo jedan?

16 O: Jedan... i to je bilo veće prije nego što sam došao ovde prošlog
17 utorka.

18 P: Dakle, bila su dva?

19 O: Da, dva.

20 P: A prvi je bio 9. novembra, je li tako?

21 O: Da.

22 P: A mogu li Vas pitati da li Vam je tokom tog prvog pripremljenog
23 razgovora pokazan neki video ili neke fotografije?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: A tokom drugog pripremnog razgovora, prošle sedmice, pokazani su
3 Vam?

4 O: Da.

5 P: I gospodin Thayer Vas je pitao šta se desilo tokom pripremnog
6 razgovora u predmetu *Krstić*, zar ne?

7 O: Da.

8 P: I Vi ste mu rekli da Vam je Mark pokazao video na kojem ste Vi
9 prepoznali neke ljude, je li to tačno?

10 O: Da.

11 P: I takođe zbirku fotografija na kojima ste prepoznali neke ljude,
12 je li to tačno?

13 O: Da.

14 P: Dozvolite da Vas pitam sljedeće. Kada ste rekli da ste prepoznali
15 ljude na tom video snimku, oni su se razlikovali od ljudi koje ste
16 identifikovali na kadrovima; je li to tačno?

17 O: Da.

18 P: Nisu bili isti?

19 O: Da. Mnogi od njih, ne. Jedan od njih jeste, ali mnoge od njih
20 nisam vidio ranije.

21 P: Možete li mi pomoći kod sljedećeg. Pretpostavljam da Vam nije bio
22 pokazan video snimak prošlog utorka, da Vam to nije pokazao gospodin Thayer?

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Ne, nisam vidio video snimak.
- 2 P: Pa, na osnovu Vašeg sjećanja, recite nam, koliko dugo je trajao
3 taj video snimak?
- 4 O: Mislite na razgovor sa gospodinom Harmonom?
- 5 P: Da.
- 6 O: Pa, ne znam. Ja sam samo vidio kadrove sa tog video snimka i nisam
7 vidio cijeli video snimak.
- 8 P: Dakle, u suštini, Vi niste rekli da je riječ o fotografijama koje
9 su napravljene sa video snimka?
- 10 O: To su bili kadrovi sa video snimka, zamrznuti kadrovi. O tome sam
11 govorio.
- 12 P: U redu. Kada ste vidjeli te kadrove u pripremnom razgovoru sa
13 gospodinom Harmonom, da li su to bili kadrovi koji su Vam bili poznati iz
14 medija, iz izvještaja o padu Srebrenice?
- 15 O: Ne.
- 16 P: Da li ste ikada ranije vidjeli ijedan od tih snimaka?
- 17 O: Ne.
- 18 P: Bili su potpuno novi za Vas? Neki od njih su Vam bar bili poznati?
- 19 O: Ne, bili su novi.
- 20 P: U redu. Složit ćete se, zar ne - i, ako treba, možemo opet pogledati
21 Vašu izjavu; recite, i onda ćemo je ponovo pozvati - ali u Vašoj izjavi od
22 oktobra 1999. se nigdje ne pominje da ste vidjeli osobu pred "Bijelom kućom"
23 za koju ste rekli da nije bio običan vojnik. Da li se slažete s tim?
- 24 O: Da.
- 25 P: Dakle, tu nema ništa, nikakav opis, ništa se ne pominje u vezi s
26 tom osobom u Vašoj izjavi iz oktobra 1999., je li tako?
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Da.

2 P: I vjerovatno je riječ o očiglednom pitanju, ali to Vam je već
3 postavljeno - Vaše sjećanje u vezi s tim događajima je bilo mnogo bolje,
4 mnogo tačnije u oktobru 1995. nego u aprilu 2000., je li tako?

5 O: Da, ali ta pitanja nikada nisu postavljana u tim ranijim izjavama,
6 prije 1999. godine. Bilo je mnogo pitanja koja su postavljana u Holandiji, u
7 različitim intervjuima koje sam imao.

8 P: Ali mi smo već utvrdili, kada je riječ o Vašoj izjavi Tužilaštvu
9 Međunarodnog suda u oktobru 1995. godine, Vi se niste žalili na potpunost te
10 izjave. Je li to smiješno?

11 O: Da, smiješno je. Jer kada sjedite tamo nekoliko puta i ne
12 postavljaju vam pitanja koja vi sami ne vidite kao pitanje, a kasnije dođe
13 neko drugi i postavi vam to konkretno pitanje u vezi sa nekim drugim
14 stvarima, i vi odgovorite na ta pitanja u tom trenutku, a ne kažete: Niste
15 mi postavili to pitanje tom konkretnom prilikom. Jednostavno, to nije bila
16 takva situacija.

17 P: Dakle, ono što Vi kažete je da činjenica što to nije u Vašoj
18 izjavi je jednostavno zbog toga što Vama nije postavljeno to pitanje?

19 O: Ne.

20 P: Imajući na umu, takođe, da ste Vi u toj izjavi uključili
21 pominjanje konkretnih srpskih vođa sa kojima ste otišli da razgovarate u
22 vezi sa događajima u "Bijeloj kući". Da li se slažete s tim?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, ali oni me nikad nisu pitali o identitetu tih osoba, nikada me
2 nisu pitali.

3 P: U redu. Ali Vi se slažete da, tokom Vašeg pripremnog razgovora
4 prošlog utorka uveče sa gospodinom Thayerom, Vama je postavljeno pitanje da
5 li se sjećate koju uniformu je nosio taj čovjek u to vrijeme, zar ne?

6 O: Da.

7 P: A u utorak uveče Vaš odgovor je bio: "Ne sjećam se." Da li se
8 slažete s tim?

9 O: Da.

10 P: To se nalazi u zabilješci sa pripremnog razgovora. Da li se
11 slažete s tim?

12 O: Da, slažem se s tim.

13 P: A sada, u Vašem iskazu na ovom suđenju, prošlog četvrtka, u
14 odgovoru na isto pitanje Vi ste rekli: "Nosio je pantalone maskirne uniforme
15 i zeleno-smeđu majicu, maskirnu majicu."

16 O: Ali zato što je to bio odgovor na to pitanje.

17 P: Sačekajte malo. Da li se Vi slažete s tim?

18 O: Da.

19 P: To je zato što ste Vi vidjeli tu fotografiju, zar ne?

20 O: Da.

21 P: Dakle, onda se može reći, zar ne, da Vama nije pokazana ta
22 fotografija, majore Rutten, Vi niste imali neovisno sjećanje na tu osobu
23 koju ste vidjeli pred "Bijelom kućom"? Da li se slažete s tim?

24 O: Ne.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Možda se on nije
26
27
28
29
30

1 vratite prije 14. decembra - kada počinje naša zimska pauza - možda biste
2 onda mogli da to prenesete Jedinici za žrtve i svjedoke, ili možda
3 Sekretarijatu. Možda bi gospođa sekretar mogla da sa Vama razgovara o
4 različitim opcijama i kontakt-brojevim, tako da bismo mogli da saznamo kada
5 ste na raspolaganju i mi bismo pokušali da se tome prilagodimo.

6 Morali bismo malo da podešavamo naš raspored, gospodine Thayer, ali
7 mislim da ne bismo trebali da ostavljamo predug period od ovog trenutka do
8 trenutka kada će svjedok ponovo svjedočiti.

9 GĐA CONDON: [simultani prevod] Časni Sude, da li bih mogla samo da
10 obavijestim majora Ruttena da ja očekujem da mi treba još jedan sat za
11 unakrsno ispitivanje i da ću onda završiti.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, imamo još dva tima kojima
13 treba još jedan sat. Prema tome, govorimo barem o još jednoj cijeloj
14 sjednici. Dakle, onog trenutka kada nas on obavijesti o mogućim datumima, mi
15 ćemo onda vidjeti koje su nam opcije na raspolaganju, majore, i pokušat ćemo
16 da prilagodimo svoj raspored u skladu s tim.

17 U međuvremenu, ponovo, do Vašeg ponovnog svjedočenja, molim Vas,
18 nemojte razgovarati sa Tužilaštvom niti s bilo kim drugim u vezi sa Vašim
19 svjedočenjem, i onda ćete se vratiti onog dana kad Vam to bude odgovaralo.

20 U redu. Mislim da Vas mogu sada ispratiti iz sudnice. Hvala, majore,
21 na Vašem strpljenju i saradnji. I ponovo ćemo se sastati.

22 [Svjedok se povlači]

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Sutra počinjemo sa novim
2 svjedokom, svjedokom 70. Usmeno potvrđujem da će ovaj svjedok svjedočiti uz
3 sljedeće zaštitne mjere: to je tehnička izmjena lika i pseudonim.
4 Pretpostavljam da je situacija ista kada je reč o Odbrani, da nemate
5 prigovora u odnosu na sljedećeg svjedoka.

6 Ako biste mogli da nam iznesete svoje prigovore, odnosno svoje
7 argumente pismeno što je prije moguće, u odnosu na podnesak Tužilaštva, onda
8 ćemo mi donijeti svoju odluku do sutra ili najkasnije u srijedu. Što ranije
9 saznamo vaše stavove u vezi sa ovim zaštitnim mjerama, ranije ćemo moći da
10 donesemo odluku. Hvala vam lijepo, a sutra...

11 Da, gospodine McCloskey?

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući, samo
13 da Vas upozorim na sljedeće - mislim da će biti glavna rasprava u vezi sa
14 srpskim svjedocima koji su tražili zaštitne mjere, koliko sam ja to shvatio.
15 I, takođe, mi ćemo biti u kontaktu sa narednim svjedokom, jer se nadamo da
16 će se on vratiti sljedeće sedmice i to će onda poremetiti cijeli naš
17 raspored svjedoka, ali mi ćemo Vas o tome obavijestiti kad napravimo
18 raspored.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, Vi znate da ćemo mi pokušati da
20 se što manje uplićemo, koliko god je to moguće, kada je riječ o rasporedu,
21 uz želju da se ne odlaže nastavak ovog svjedoka - dakle, njegovo unakrsno
22 ispitivanje - da se to ne odlaže van onoga što je razumno, dok je to sve još
23 svježije u našem sjećanju. Hvala Vam lijepo.

24 Sutra radimo poslijepodne. Moramo da pravimo pauzu u 17.30h, jer
25 imamo sastanak sudija u 17.30h, koji će trajati pola sata. Prema tome, neće
26 biti uobičajene pauze. Naime, bit će prva pauza u uobičajeno vrijeme, ali
27 onda ćemo morati sljedeću pauzu da pravimo u 17.30h.

28
29
30

